

ΗΛΙΑΣΚΟΣ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΥΨΗΛΟΥ ΕΠΙΠΕΔΟΥ

Θεωρητικής Κατεύθυνσης
Αρχαία Ελληνικά - Άγνωστο
Β' Λυκείου

Επιμέλεια: ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΠΕΤΡΑ
ΕΛΕΝΗ ΜΑΥΡΙΔΟΥ

e-mail: info@iliaskos.gr

www.iliaskos.gr

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ
ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ
Β'ΛΥΚΕΙΟΥ

ΑΤΝΩΣΤΑ ΚΕΙΜΕΝΑ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ:

Πέτρας Χριστίνα

Μαυρίδου Ελένη

KANONEΣ ΤΟΝΙΣΜΟΥ

Για να μπορέσουμε να τονίσουμε σωστά μία λέξη είναι απαραίτητο να γνωρίζουμε την προσωδία των φωνηέντων, δηλαδή αν ένα φωνήεν είναι μακρόχρονο ή βραχύχρονο:

ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΑ: ω, η

ΒΡΑΧΥΧΡΟΝΑ: ε, ο

ΔΙΧΡΟΝΑ (ανάλογα με τη θέση τους είναι ή μακρά ή βραχέα): α, ι, υ

ΔΙΦΘΟΙΓΓΟΙ: οι, ου, αι, αυ, ει, ευ, ηι, ηυ, =>κανονικά είναι **ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΟΙ**

ΠΡΟΣΟΧΗ!!! Τα **αι**, **οι** όταν βρίσκονται τελείως μόνα στο τέλος λέξης λογαριάζονται **ΒΡΑΧΥΧΡΟΝΑ!!!**

ΧΩΡΙΣΜΟΣ ΣΥΛΛΑΒΩΝ

Λήγουσα ονομάζεται η τελευταία συλλαβή μιας λέξης

Παραλήγουσα ονομάζεται η προτελευταία συλλαβή μιας λέξης

Προπαραλήγουσα ονομάζεται η προπροτελευταία συλλαβή μιας λέξης

έπικινδυνος -> έπι – κίν(προπαραλήγουσα) - δυ(παραλήγουσα) – νος(λήγουσα)

KANONEΣ ΤΟΝΙΣΜΟΥ

1. **Καμία λέξη δεν τονίζεται πάνω από την προπαραλήγουσα:** έπι-κίν-δυ-νος
2. **Η προπαραλήγουσα όταν τονίζεται παίρνει πάντα οξεία:** π.χ άλήθεια, παρήγορος, πείθωμαι
3. **'Όταν η λήγουσα είναι μακρόχρονη η πρόπαραλήγουσα δεν τονίζεται:** ή μέλισσα άλλα τῆς μελίσσης, άμεσος άλλα άμεσως κ.ά
4. **Κάθε βραχύχρονη συλλαβή όταν τονίζεται παίρνει πάντα οξεία:** νέος, κόπος, φωναί, φθόνος κ.ά
5. **Η μακρόχρονη παραλήγουσα παίρνει:**
 - I. **Οξεία** μπροστά από **μακρόχρονη** λήγουσα (μακρό μπροστά από μακρό= οξεία) π.χ θήκη, γνώμην, πρώτοις,
 - II. **Περισπωμένη** μπροστά από **βραχύχρονη** λήγουσα (μακρό μπροστά από βραχυ περισπάται) π.χ εῖχον, φεύγε, Τρώες,
6. **Η γενική και η δοτική όταν τονίζονται στη λήγουσα παίρνουν πάντα περισπωμένη:** π.χ τῶν ποιητῶν, τοῖς ποιηταῖς, τῶν πολιτειῶν, ταῖς φωναῖς
7. **Τα προίοντα της συναίρεσης παίρνουν περισπωμένη:** π.χ τιμάω (-ῶ)

Άσκηση: Να τονιστούν οι παρακάτω λέξεις και να δικαιολογηθεί ο τονισμός τους:

Ο κηπος, οι κηποι, τοις κηποις, τοσουτοι, τοσουτους, τοσαυτη, μοιρα, μοιραι, χωραις, ουτω, ουτοι, τουτων, ειλεν, αυτη, δηλος, οικοι, πειρωμαι, ειδος, επιμελεια, οποιοι, ποιησαι, μειναι, πλειστοι, πλειστων, οικου, μητε, γνωναι, μνησθηναι, ζωμεν, δωρον, δωροις, δωρω, δωρου, ηυρον, οιμοι, οιμαι, ποιει.

ΟΔΗΓΙΕΣ
ΓΙΑ ΤΗ ΣΩΣΤΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΤΩΝ ΚΕΙΜΕΝΩΝ

1. Διαβάζουμε αρχικά, χωρίς να επιχειρήσουμε να το μεταφράσουμε, αρκετές (4-5) φορές το κείμενο, έτσι που να γίνεται μια πρώτη κατανόηση αδρή και γενική.
2. Προσπαθούμε να εντοπίσουμε την κεντρική ιδέα του θέματος, σε βαθμό που να μπορούμε να βάλουμε μια δική μας «επικεφαλίδα» στο θέμα. Αυτό είναι εφικτό, γιατί συνήθως τα θέματα των εξετάσεων έχουν αυτοτελές νόημα.
3. Σε τρίτη φάση «σπάζουμε» το θέμα σε τρεις ή και περισσότερες ενότητες, προσπαθώντας να συλλάβουμε το νοηματικό τους πυρήνα.
4. Ύστερα προσπαθούμε να συνδέσουμε μεταξύ τους τους λογικούς αυτούς πυρήνες, που οπωδήποτε έχουν αλληλουχία και συνάφεια μεταξύ τους.
5. Σ' αυτή μας την προσπάθεια δεν κάνουμε λεπτομερή συντακτική ανάλυση, γιατί είναι περιττή και σημαίνει απώλεια χρόνου. Ανάλυση θα γίνει εκεί που το κείμενο παρουσιάζει κάποιες δυσκολίες και οπωδήποτε στις προτάσεις, όπου μας ζητούν να χαρακτηρίσουμε κάποιους συντακτικούς όρους στις ασκήσεις. Αυτό γίνεται για να υπάρξει αντιστοιχία ανάμεσα στη μετάφραση (π.χ. μιας μετοχής) και στο συντακτικό της χαρακτηρισμό.
6. Αφού θα έχουμε κατανοήσει επαρκώς το θέμα, σε βαθμό που θα μπορούμε να λέμε το «νόημά του», προβαίνουμε σε απόδοση πιστής μετάφρασης, επιλέγοντας τις πιο κατάλληλες λέξεις, έτσι που το τελικό μεταφραστικό αποτέλεσμα να αποτελεί αυθεντικό νεοελληνικό κείμενο, με φυσιολογική ροή του λόγου και αλληλουχία νοημάτων. Αν η ανάγνωση της μετάφρασης παρουσιάζει σκοτεινά σημεία, σημαίνει ότι δεν αποδόθηκε σωστά το κείμενο και πρέπει να επανέλθουμε σε νέα προσέγγισή του σ' αυτά τα δυσνόητα σημεία.
7. Μια τέτοια πορεία είναι η ορθολογικότερη προσπάθεια προσπέλασης στον αρχαιοελληνικό λόγο και έχει όλα τα εχέγγυα της επιτυχίας. Εξάλλου, τα κείμενα των εξετάσεων για τους υποψηφίους τα τελευταία χρόνια είναι επιλεγμένα έτσι που να βρίσκονται σε πλήρη αντιστοιχία με τη διδασκόμενη ύλη στα Λύκεια και δεν παρουσιάζουν ιδιαίτερη δυσκολία. Αρκεί κανείς να γνωρίζει καλά τη Γραμματική και το Συντακτικό και να είναι εξοπλισμένος με τον απαραίτητο λεξιλογικό πλούτο. Γιατί, αυτά είναι τα πρωταρχικά εργαλεία για να φτάσουμε με σιγουριά στον επιδιωκόμενο σκοπό μας.

ΕΝΑ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΧΗΜΑΤΙΚΟ ΜΑΘΗΜΑ

Χωρισμός προτάσεων

Για την προσπέλαση στον αρχαίο λόγο, όπως και στο νεοελληνικό, πάρε υπόψη σου τα εξής βασικά στοιχεία:

1. Κάθε αρχαίο κείμενο αποτελείται από μικρότερες επιμέρους ενότητες.
2. Κάθε ενότητα αποτελείται από προτάσεις.
3. Στις προτάσεις θα υπάρχει οπωσδήποτε μια (ή περισσότερες) κυρία και πιθανόν και άλλες δευτερεύουσες.
4. Οι κύριες προτάσεις θα είναι **κρίσεως** (με οριστική, δυνητική οριστική ή δυνητική ευκτική) ή **επιθυμίας** (με υποτακτική, προστακτική, ευχετική οριστική ή ευχετική ευκτική).
5. Οι δευτερεύουσες θα πάρουν το όνομα τους από το σύνδεσμο ή την αντωνυμία που θα αρχίζουν (ειδικές, αιτιολογικές, υποθετικές, αναφορικές κλπ.).

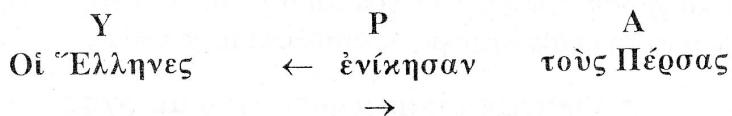
Κύριοι όροι προτάσεων

1. Σε κάθε πρόταση υπάρχει ή εννοείται το ρήμα. Βρίσκεις λοιπόν πρώτα το ρήμα.
2. Υστερα, με την ερώτηση **ποιος + το ρήμα** βρίσκεις το **υποκείμενο** και με την ερώτηση **τι λογής** είναι το υποκείμενο βρίσκεις το **κατηγορούμενο** (όταν το ρήμα είναι συνδετικό).
3. Με την ερώτηση **τι + ρήμα** βρίσκεις το **αντικείμενο** (όταν το ρήμα είναι μεταβατικό).

Έτσι στην πρόταση: 'Ο Σωκράτης ἐστὶ σοφὸς' έχουμε σχηματικά:

Y	P	K
'Ο Σωκράτης	← ἐστὶ →	σοφός

και στην πρόταση: Οι Ἑλληνες ἐνίκησαν τοὺς Πέρσας έχουμε:

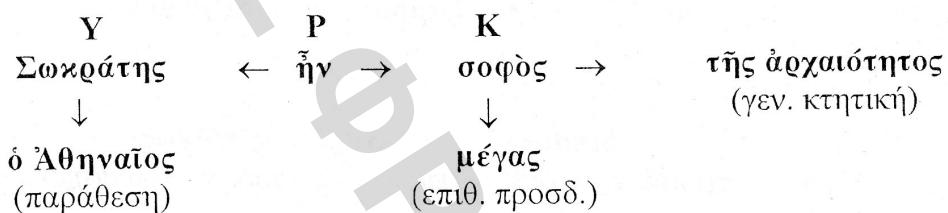

Προσδιορισμοί

Καθετί που θα προστεθεί στις απλές μας προτάσεις λέγεται **προσδιορισμός**. Έτσι:

1. Αν ο προσδιορισμός από γραμματική άποψη είναι όνομα, λέγεται **ονοματικός**.
2. Αν είναι επίρρημα, λέγεται **επιρρηματικός**.
3. Αν είναι όνομα με πρόθεση μπροστά, λέγεται **εμπρόθετος**.
4. Αν είναι στην ίδια πτώση με την προσδιορισμένη λέξη, λέγεται **ομοιόπτωτος** (παράθεση, επεξήγηση κλπ.).
5. Αν είναι σε διαφορετική πτώση, λέγεται **ετερόπτωτος** (γενική, δοτική αντικειμενική, αιτιατική της αναφοράς κλπ.).

Έτσι στη νέα μας πρόταση: **Σωκράτης ὁ Ἀθηναῖος ἦν μέγας σοφὸς τῆς ἀρχαιότητος** έχουμε σχηματικά:

Οι προσδιορισμοί, (ομοιόπτωτοι, ετερόπτωτοι κλπ.) έχουν διάφορα ονόματα. (Βλέπε τους συντακτικούς κανόνες).

Γενικότερα στους προσδιορισμούς

Κάθε νέα λέξη, που θα προστίθεται στην απλή πρόταση, θα εξετάζεται από δύο οπτικές γωνίες: α) Τι μέρος του λόγου είναι, β) Ποια λέξη προσδιορίζει, δηλαδή πού κολλάει.

Υστερα είναι θέμα θεωρητικής κατάρτισης στο συντακτικό ή και διάσθησης, πολλές φορές, να προσδιορίσεις τη σχέση ανάμεσα στον προσδιορισμό και στην προσδιοριζόμενη λέξη.

Λάβε υπόψη σου πως πολλές φορές ισχύουν δυο λόγοι. Έτσι εφεύραμε τους όρους χρονικούποθετικής μετοχής, χρονικοαιτιολογικής κλπ. ή λέμε πως μια γενική είναι κτητική ή αντικειμενική κλπ.

Έτσι στη φράση: **ὁ βασιλεὺς τῶν Περσῶν τέθνηκε** η γενική **τῶν Περσῶν** είναι **γενική κτητική** (αν ο βασιλιάς ήταν αγαπητός στο λαό και τον ήθελαν) ή **γενική αντικειμενική** (αν ο βασιλιάς τους κυβερνούσε με το ζόρι).

Εκείνο που, πάλι, έχει μεγάλη σημασία είναι να συμφωνεί η μετάφρασή μας με το συντακτικό χαρακτηρισμό. Δεν νοείται δηλ. μια μετοχή να τη χαρακτηρίζουμε χρονική και να τη μεταφράζουμε ως αιτιολογική, ας πούμε.

Σύνταξη απαρεμφάτου και μετοχής

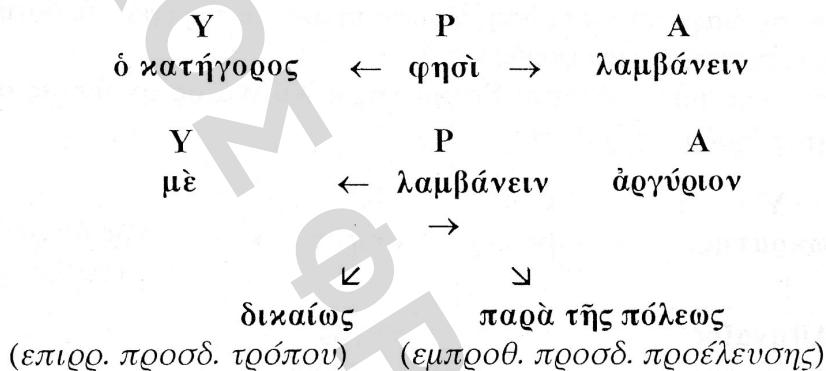
Το απαρέμφατο και η μετοχή εμφανίζονται με μεγάλη συχνότητα στον αρχαίο λόγο.

Κάθε φορά που βρίσκεσαι μπροστά τους να σκέφτεσαι δυο πράγματα:

α) Να το χαρακτηρίσεις συντακτικά (ειδικό ή τελικό απαρ. υποκείμενο ή αντικείμενο, χρονική, τελική μετοχή κλπ.).

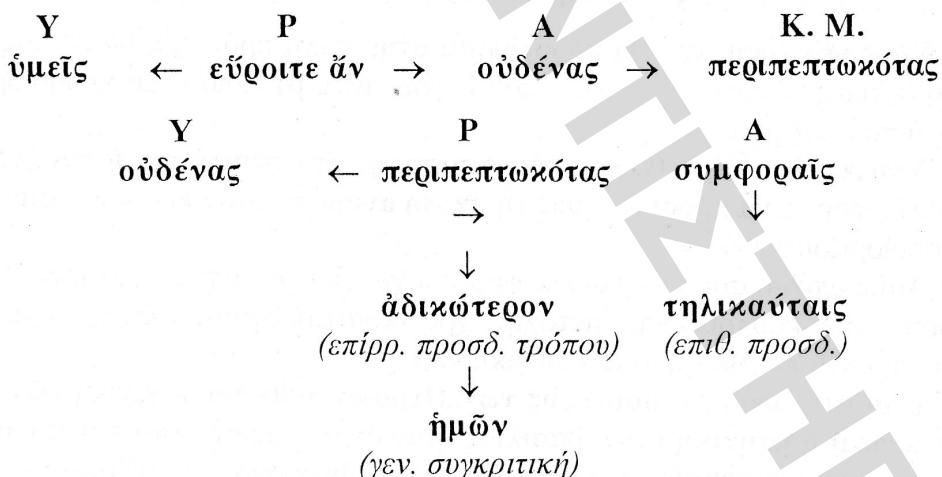
β) Να τα δεις ως νέα ρήματα και να αρχίσεις να ψάχνεις για τα δικά τους πλέον υποκείμενα, κατηγορούμενα, αντικείμενα κλπ.

Έτσι στην πρόταση: **Φησὶ ὁ κατήγορος οὐδικαίως με λαμβάνειν τὸ παρὰ τῆς πόλεως ἀργύριον**, θα κάνουμε δύο σχήματα:

Και ένα παράδειγμα με μετοχή:

Οὐ γὰρ ἂν ἀδικώτερον οὐδένας ἡμῶν εὔροιτε τηλικαύταις συμφοραῖς περιπεπτωκότας.

Σύνταξη απρόσωπων ρήμάτων

Πολλές φορές θα βρεθείς μπροστά σε απρόσωπα ρήματα ή απρόσωπες εκφράσεις (χρή, δεῖ, ἀξιὸν ἔστι κλπ.).

Να 'χεις υπόψη σου ότι αυτά πάίρνουν υποκείμενο απαρέμφατο (ή ειδική πρόταση ή την αφηρημένη τους έννοια) και πλάι τους μια δοτική προσωπική (εκτός από το δοκεῖ και το φαίνεται που παίρνουν δοτική προσωπική του κρίνοντος προσώπου). Π.χ. προσήκει ύμιν πολεμεῖν.

Από τη δοτική προσωπική βγάζουμε το υποκείμενο του απαρεμφάτου σε αιτιατική (ύμᾶς πολεμεῖν).

Αν το απαρέμφατο (υποκ. του απρόσωπου) είναι απαρέμφατο συνδετικού ρήματος και έχει κατηγορούμενο σε δοτική, τότε η δοτική προσωπική παραμένει και υποκείμενο του απαρεμφάτου π.χ. προσήκει ύμιν εἶναι συμμάχοις.

Αν το απαρέμφατο (υποκ. του απρόσωπου) είναι και αυτό απαρέμφατο απρόσωπου ρήματος, παίρνει πάλι υποκείμενο άλλο απαρέμφατο π.χ. δύμοιογεῖται αὐτοῖς δεῖν πολεμῆσαι.

Γενική οδηγία

Από δω και πέρα να ξέρεις πως θα επαναλαμβάνεις αυτή τη δουλειά με διάφορες αποκλίσεις. Περιττό να σου πούμε πως πρέπει να διαβάσεις καλά τη γραμματική και το συντακτικό και να εξοπλιστείς με λεξιλογικό πλούτο. Γιατί, αυτά είναι τα βασικότερα εργαλεία στα χέρια σου.

*

**

ΚΕΙΜΕΝΟ 1

΄Ως δ' ἐν βραχεῖ εἰπεῖν, ἅπαντες ἐπιστάμεθα ὅτι Ἀγησίλαος, ὅπου ὥετο τὴν πατρίδα τι ὠφελήσειν, οὐ πόνων ὑφίετο, οὐ κινδύνων ἀφίστατο, οὐ χρημάτων ἐφείδετο, οὐ σῶμα, οὐ γῆρας προύφασίζετο, ἀλλὰ καὶ βασιλέως ἀγαθοῦ τοῦτο ἔργον ἐνόμιζε, τὸ τοὺς ἀρχομένους ὡς πλεῖστα ἀγαθὰ ποιεῖν. ἐν τοῖς μεγίστοις δὲ ὠφελήμασι τῆς πατρίδος καὶ τόδε ἐγὼ τίθημι αὐτοῦ, ὅτι δυνατώτατος ὃν ἐν τῇ πόλει φανερὸς ἦν μάλιστα τοῖς νόμοις λατρεύων. τίς γὰρ ἂν ἡθέλησεν ἀπειθεῖν ὄρῶν τὸν βασιλέα πειθόμενον;

Ξενοφώντος Αγησίλαος, 7, 1-2

ΑΣΚΗΣΕΙΣ :

1. Να βρεθούν και να αναγνωριστούν τα υποκείμενα και αντικείμενα(των ρημάτων, απαρεμφάτων &μετοχών) του κειμένου.Να δηλωθεί η ταυτοπροσωπία & η ετεροπροσωπία καθώς επίσης και η συνημένη ή η απόλυτη μετοχή.
2. Να κλιθούν στον ενικό & πληθυντικό αριθμό:πόνων, κινδύνων βασιλέως ἀγαθοῦ, πατρίδος, πόλει, λατρεύων
3. Χρονική Αντικατάσταση: ἐπιστάμεθα, εἰπεῖν, ὥετο, ἐνόμιζε

ΜΕΤΑΓΡΑΦΗ:

ΚΕΙΜΕΝΟ 2

Οι δ' Ἀθηναῖοι ἐκ τῆς Σάμου ὄρμώμενοι τὴν βασιλέως κακῶς ἐποίουν, καὶ ἐπὶ τὴν Χίον καὶ τὴν Ἔφεσον ἐπέπλεον, καὶ παρεσκευάζοντο πρὸς ναυμαχίαν, καὶ στρατηγοὺς πρὸς τοῖς ὑπάρχουσι προσείλοντο Μένανδρον, Τυδέα, Κηφισόδοτον. Λύσανδρος δ' ἐκ τῆς Ῥόδου παρὰ τὴν Ἰωνίαν ἐκπλεῖ πρὸς τὸν Ἐλλήσποντον πρός τε τῶν πλοίων τὸν ἔκπλουν καὶ ἐπὶ τὰς ἀφεστηκίας αὐτῶν πόλεις. ἀνήγοντο δὲ καὶ οἱ Ἀθηναῖοι ἐκ τῆς Χίου πελάγιοι· ἡ γὰρ Ἀσία πολεμία αὐτοῖς ἦν. Λύσανδρος δ' ἐξ Ἀβύδου παρέπλει σ σύμμαχον οὓσαν Ἀθηναίων· καὶ οἱ Ἀβυδηνοὶ καὶ οἱ ἄλλοι παρῆσαν πεζῇ. ἡγεῖτο δὲ Θώραξ Λακεδαιμόνιος.

Ξενοφώντος Ελληνικά 2.1.16–2.1.18

ΑΣΚΗΣΕΙΣ :

1. Να βρεθούν και να αναγνωριστούν τα κατηγορούμενα του κειμένου (απλό, επιρρηματικό & προληπτικό, όπου και αν υπάρχουν)
2. Να κλιθούν στον ενικό & πληθυντικό αριθμό: βασιλέως, ναυμαχίαν, ἔκπλουν, Θώραξ Λακεδαιμόνιος
3. Χρονική Αντικατάσταση: ἐποίουν, ἐπέπλεον, παρεσκευάζοντο, ἀνήγοντο, ἡγεῖτο

ΜΕΤΑΓΡΑΦΗ:

ΚΕΙΜΕΝΟ 3

Ει δέ τις ύμῶν ἀθυμεῖ ὅτι ἡμῖν μὲν οὐκ εἰσὶν ἱππεῖς, τοῖς δὲ πολεμίοις πολλοὶ πάρεισιν, ἐνθυμήθητε ὅτι οἱ μύριοι ἱππεῖς οὐδὲν ἄλλο ἢ μύριοί εἰσιν ἄνθρωποι· ὑπὸ μὲν γὰρ ἵππου ἐν μάχῃ οὐδεὶς πώποτε οὕτε δηχθεὶς οὕτε λακτισθεὶς ἀπέθανεν, οἱ δὲ ἄνδρες εἰσὶν οἱ ποιοῦντες ὅτι ἀν ἐν ταῖς μάχαις γίγνηται. οὐκοῦν τῶν ἱππέων πολὺ ἡμεῖς ἐπ' ἀσφαλέστερου ὀχήματός ἐσμεν· οἱ μὲν γὰρ ἐφ' ἵππων κρέμανται φοβούμενοι οὐχ ἡμᾶς μόνον ἀλλὰ καὶ τὸ καταπεσεῖν· ἡμεῖς δ' ἐπὶ γῆς βεβηκότες πολὺ μὲν ἰσχυρότερον παίσομεν, ἦν τις **προσίη**, πολὺ δὲ μᾶλλον ὅτου ἀν βουλώμεθα τευξόμεθα. ἐνὶ δὲ μόνῳ προέχουσιν οἱ ἱππεῖς [ἡμᾶς]· φεύγειν αὐτοῖς ἀσφαλέστερόν ἔστιν ἢ ἡμῖν.

Ξενοφώντος, Κύρου Ανάβασις, III, 2, 18-19

ΑΣΚΗΣΕΙΣ :

1. Να αναγνωρίσετε τους Ομοιόπτωτους προσδιορισμούς που υπάρχουν στο κείμενο και να δηλώσετε πιά λέξη προσδιορίζουν.
2. Να κλιθούν στον ενικό & πληθυντικό αριθμό: τις ,ύμῶν, ὅτι, αύτοῖς, ἄνδρες, ἵππου
3. Χρονική Αντικατάσταση: ἀθυμεῖ, ἀπέθανεν, καταπεσεῖν, προέχουσιν
4. Εγκλιτική αντικάσταση: βουλώμεθα, ἔστιν, γίγνηται

ΜΕΤΑΓΡΑΦΗ:

ΚΕΙΜΕΝΟ 4

Χαλεπὸν δ' ἔρω σοι καὶ ἄλλο πάθημα, ὃ Σιμωνίδη, τῶν τυράννων. γιγνώσκουσι μὲν γὰρ οὐδὲν ἥπτον τῶν ἴδιωτῶν τοὺς ἀλκίμους τε καὶ σοφοὺς καὶ δικαίους. τούτους δ' ἀντὶ τοῦ ἄγασθαι φοβοῦνται, τοὺς μὲν ἀνδρείους, μή τι τολμήσωσι τῆς ἐλευθερίας ἔνεκεν, τοὺς δὲ σοφούς, μή τι μηχανήσωνται, τοὺς δὲ δικαίους, μὴ ἐπιθυμήσῃ τὸ πλῆθος ὑπ' αὐτῶν προστατεῖσθαι. ὅταν δὲ τοὺς τοιούτους διὰ τὸν φόβον ὑπεξαιρῶνται, τίνες ἄλλοι αὐτοῖς καταλείπονται χρῆσθαι ἀλλ' ἢ οἱ ἄδικοι τε καὶ ἀκρατεῖς καὶ ἀνδραποδώδεις; οἱ μὲν ἄδικοι πιστευόμενοι, διότι φοβοῦνται, ὕσπερ οἱ τύρannoi, τὰς πόλεις μήποτε ἐλεύθεραι γενόμεναι ἐγκρατεῖς αὐτῶν γένωνται, οἱ δ' ἀκρατεῖς τῆς εἰς τὸ παρὸν ἔξουσίας ἔνεκα, οἱ δ' ἀνδραποδώδεις, διότι οὐδὲν αὐτοὶ ἀξιοῦσιν ἐλεύθεροι εἶναι.

Ξενοφώντος, Ιέρωνας 5, 1-2

ΑΣΚΗΣΕΙΣ :

1. Να αναγνωρίσετε τις γενικές που υπάρχουν στο κείμενο και να δηλώσετε πιά λέξη προσδιορίζουν.
2. Να κλιθούν στον ενικό & πληθυντικό αριθμό: σοφοὺς , δικαίους, ἐγκρατεῖς, ἀνδρείους
3. Χρονική Αντικατάσταση: καταλείπονται, ἀξιοῦσιν, ἔρω, γιγνώσκουσι
4. Εγκλιτική αντικάσταση: τολμήσωσι, φοβοῦνται, ἐπιθυμήσῃ

ΜΕΤΑΓΡΑΦΗ:

ΚΕΙΜΕΝΟ 5

Περὶ ὧν οὐδεὶς πώποτε τῶν ρήτορων είπειν ἐν ὑμῖν ἔτόλμησεν· ἐγὼ δὲ περὶ αὐτῶν τούτων τοὺς πλείστους τῶν λόγων μέλλω ποιεῖσθαι πρὸς ὑμᾶς· ὅρῶ γὰρ τὴν εὔδαιμονίαν ἐν τούτοις ἐνοῦσαν, ἀλλ' οὐκ ἐν οἷς νῦν τυγχάνομεν πράττοντες. ἀνάγκη (ἐστι) δὲ τὸν ἔξω τῶν εἰθισμένων ἐπιχειροῦντα δημηγορεῖν καὶ τὰς ὑμετέρας γνώμας μεταστῆσαι βουλόμενον πολλῶν πραγμάτων ἄψασθαι καὶ διὰ μακροτέρων τοὺς λόγους ποιήσασθαι, καὶ τὰ μὲν ἀναμνῆσαι, τῶν δὲ κατηγορῆσαι, τὰ δ' ἐπαινέσαι, περὶ δὲ τῶν συμβουλεῦσαι· μόλις γὰρ ἂν τις ὑμᾶς ἐξ ἀπάντων τούτων ἐπὶ τὸ βέλτιον φρονῆσαι δυνηθείη προαγαγεῖν.

ΙΣΟΚΡΑΤΗΣ, ΠΕΡΙ ΕΙΡΗΝΗΣ, 27

ΑΣΚΗΣΕΙΣ :

1. Να κλιθούν στον ενικό & πληθυντικό αριθμό: ὧν, οὐδεὶς, τῶν ρήτορων, ἐνοῦσαν, ἀπάντων
2. Να γραφούν τα παραθετικά: πλείστους, ἔξω, μακροτέρων, τὸ βέλτιον
3. Χρονική και Εγκλιτική αντικατάσταση: ὅρῶ (στο β' ενικό πρόσωπο).

ΜΕΤΑΓΡΑΦΗ:

ΚΕΙΜΕΝΟ 6

Ούκ ᔁχω, ως ἄνδρες δικασταί, οὕστινας δεησομένους ὑπὲρ ἡμῶν ἀναβιβάσομαι· τῶν γὰρ προσηκόντων οἱ μὲν ἄνδρας ἀγαθοὺς αὐτοὺς παρασχόντες καὶ μεγάλην τὴν πόλιν ποιοῦντες ἐν τῷ πολέμῳ τεθνᾶσιν, οἱ δὲ ὑπὲρ τῆς δημοκρατίας καὶ τῆς ὑμετέρας ἐλευθερίας ὑπὸ τῶν τριάκοντα κώνειον πιόντες, ὥστε τῆς ἐρημίας τῆς ἡμετέρας αἴτιαι γεγόνασιν αἱ τε τῶν προσηκόντων ἀρεταὶ καὶ αἱ τῆς πόλεως συμφοραί. ὃν ἄξιον (ἐστι) ὑμᾶς ἐνθυμηθέντας προθύμως ἡμῖν βιηθῆσαι, ἡγησαμένους τούτους ἣν ἐν δημοκρατίᾳ δικαίως εὗ πάσχειν ὑφ' ὑμῶν, οἵπερ ἐν ὀλιγαρχίᾳ τῶν συμφορῶν μετέσχον τὸ μέρος.

Λυσίας, Περὶ τῆς δημεύσεως <των> του Νικίου αδελφού επίλογος, 24-26

ΑΣΚΗΣΕΙΣ :

1. Να κλιθούν στον ενικό & πληθυντικό αριθμό: ποιοῦντες, συμφοραί, ύμᾶς, ἄνδρας ἀγαθοὺς.
2. Να γραφούν τα παραθετικά: ἄνδρας ἀγαθοὺς, προθύμως, δικαίως, εὗ
3. Χρονική και Εγκλιτική αντικατάσταση: τεθνᾶσιν, μετέσχον, γεγόνασιν,

ΜΕΤΑΓΡΑΦΗ:

ΚΕΙΜΕΝΟ 7

Ἐπειδὴ τοίνυν ἐποιήσατο τὴν εἰρήνην ἡ πόλις, ἐνταῦθα πάλιν σκέψασθε τί ἡμῶν ἔκάτερος προείλετο πράττειν· καὶ γὰρ ἐκ τούτων εἴσεσθε τίς ἦν ὁ Φιλίππω πάντα συναγωνιζόμενος, καὶ τίς ὁ πράττων ὑπὲρ ὑμῶν καὶ τὸ τῇ πόλει συμφέρον ζητῶν. ἐγὼ μὲν τοίνυν ἔγραψα βουλεύων ἀποπλεῖν τὴν ταχίστην τοὺς πρέσβεις ἐπὶ τοὺς τόπους ἐν οἷς ἂν ὅντα Φίλιππον πυνθάνωνται, καὶ τοὺς ὄρκους ἀπολαμβάνειν· οὗτοι δ' οὐδὲ γράψαντος ἐμοῦ ταῦτα ποιεῖν ἡθέλησαν. τί δὲ τοῦτ' ἐδύνατο, ὡς ἄνδρες Αθηναῖοι; ἐγὼ διδάξω. Φιλίππω μὲν ἦν συμφέρον ὡς πλεῖστον τὸν μεταξὺ χρόνον γενέσθαι τῶν ὄρκων, ὑμῖν δ' ὡς ἐλάχιστον. διὰ τί; ὅτι ὑμεῖς μὲν οὐκ ἀφ' ἧς ὡμόσαθ' ἡμέρας μόνον, ἀλλ' ἀφ' ἣς ἀλπίσατε τὴν εἰρήνην ἔσεσθαι, πάσας ἔξελύσατε τὰς παρασκευὰς τὰς τοῦ πολέμου.

Δημοσθένης. I, Περὶ του Στεφάνου, 25-26

ΑΣΚΗΣΕΙΣ :

1. Να κλιθούν στον ενικό & πληθυντικό αριθμό: ποιοῦντες, συμφοραί, ὑμᾶς, ἄνδρας ἀγαθοὺς.
2. Χρονική αντικατάσταση: συμφέρον, ἔσεσθαι, πυνθάνωνται, ὡμόσατε.
3. Εγκλιτική αντικατάσταση: ἐποιήσατο, προείλετο, πυνθάνωνται

ΜΕΤΑΓΡΑΦΗ:

ΚΕΙΜΕΝΟ 8

Βούλομαι δ' ύμῖν καὶ τῶν Ὀμήρου παρασχέσθαι ἐπῶν. Οὕτω γὰρ ὑπέλαβον ὑμῶν οἱ πατέρες σπουδαῖον εἶναι ποιητὴν, ὥστε νόμον ἐθεντο καθ' ἐκάστην πεντετηρίδα τῶν Παναθηνίων μόνου τῶν ἄλλων ποιητῶν ραψωδεῖσθαι τὰ ἐπη, ἐπίδειξην ποιούμενοι πρὸς τοὺς Ἑλληνας, ὅτι τὰ κάλλιστα τῶν ἔργων προηροῦντο, εἰκότως· οἱ μὲν γὰρ νόμοι διὰ τὴν συντομίαν οὐ διδάσκουσιν, ἀλλ' ἐπιτάππουσιν ἢ δεῖ ποιεῖν, οἱ δὲ ποιηταῖς μιμούμενοι τῶν ἀνθρώπινον βίον, τὰ κάλλιστα τῶν ἔργων ἐκλεξάμενοι, μετὰ λόγοὺς καὶ ἀποδείξεως τοὺς ἀνθρώπους συμπείθουσιν.

Λυκούργου Κατά Λεωκράτους 102-103

ΑΣΚΗΣΕΙΣ :

1. Να κλιθούν στον ενικό & πληθυντικό αριθμό: ἐπῶν, Ἑλληνας, ποιηταῖς, ἀποδείξεως
2. Χρονική αντικατάσταση: ὑπέλαβον, ραψωδεῖσθαι, συμπείθουσιν, προηροῦντο, ἐθεντο

ΜΕΤΑΓΡΑΦΗ:

ΚΕΙΜΕΝΟ 9

Αἱ δὲ τεσσαράκοντα νῆες τῶν Πελοποννησίων αἱ Λεσβίοις βοηθοὶ ἐλθοῦσαι, ὡς τότε φεύγουσαι διὰ τοῦ πελάγους ἐκ τε τῶν Ἀθηναίων ἐπιδιωχθεῖσαι καὶ πρὸς τῇ Κρήτῃ χειμασθεῖσαι καὶ ἀπ' αὐτῆς σποράδες πρὸς τὴν Πελοπόννησον κατηγέχθησαν, καταλαμβάνουσιν ἐν τῇ Κυλλήνῃ τρεῖς καὶ δέκα τριήρεις Λευκαδίων καὶ Ἀμπρακιωτῶν καὶ Βρασίδαν τὸν Τέλλιδος ξύμβουλον Ἀλκίδᾳ ἐπεληλυθότα. Ἐβούλοντο γάρ οἱ Λακεδαιμόνιοι, ὡς τῆς Λέσβου ἡμαρτήκεσαν, πλέον τὸ ναυτικὸν ποιήσαντες ἐξ τὴν Κέρκυραν πλεῦσαι στασιάζουσαν, δώδεκα μὲν ναυσὶ μόναις παρόντων Ἀθηναίων περὶ Ναύπακτον, πρὶν δὲ πλέον τι ἐπιβοηθῆσαι ἐκ τῶν Ἀθηνῶν ναυτικόν, ὅπως προφθάσωσι, καὶ παρεσκευάζοντο ὁ τε Βρασίδας καὶ ὁ Ἀλκίδας πρὸς ταῦτα.

ΘΟΥΚΥΔΙΔΟΥ ΙΣΤΟΡΙΑΙ 3.69.1– 3.70.1.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ :

1. Να κλιθούν στον ενικό & πληθυντικό αριθμό: ναυσὶ μόναις, τὸ ναυτικὸν, παρόντων
2. Να γραφούν τα παραθετικά του: πλέον
3. Χρονική αντικατάσταση: ἐλθοῦσαι, ἡμαρτήκεσαν, πλεῦσαι, παρεσκευάζοντο
4. Να αναγνωρίσετε τα είδη των εμπρόθετων προσδιορισμών που είναι υπογραμμισμένα

ΜΕΤΑΓΡΑΦΗ:

ΚΕΙΜΕΝΟ 10

...περὶ δ' αὐτῶν τῶν πραγμάτων ἥδη ποιήσομαι τοὺς λόγους.

φημὶ γὰρ χρῆναι σε τῶν μὲν ιδίων μηδενὸς ἀμελῆσαι, πειραθῆναι δὲ διαλλάξαι τὴν τε πόλιν τὴν Ἀργείων καὶ τὴν Λακεδαιμονίων καὶ τὴν Θηβαίων καὶ τὴν ἡμετέραν. ἦν γὰρ ταύτας συστῆσαι δυνηθῆς, οὐ χαλεπῶς καὶ τὰς ἄλλας ὁμονοεῖν ποιήσεις: ἅπασαι γάρ εἰσιν ὑπὸ ταῖς εἰρημέναις, καὶ καταφεύγουσιν, ὅταν φοβηθῶσιν, ἐφ' ἦν ἂν τύχωσι τούτων, καὶ τὰς βοηθείας ἐντεῦθεν λαμβάνουσιν. ὥστ' ἐὰν τέτταρας μόνον πόλεις εὗ φρονεῖν πείσης, καὶ τὰς ἄλλας πολλῶν κακῶν ἀπαλλάξεις.

Ισοκράτους Προς Φίλιππον, 30-31

ΑΣΚΗΣΕΙΣ :

1. Να κλιθούν στον ενικό & πληθυντικό αριθμό: τὰς βοηθείας, πόλιν τὴν ἡμετέραν , μηδενὸς
2. Να γραφούν τα παραθετικά: χαλεπῶς, εὗ, κακῶν
3. Χρονική αντικατάσταση: φημὶ, διαλλάξαι , ταῖς εἰρημέναις, τύχωσι, πείσης,
4. Εγκλιτική αντικάσταση: τύχωσι, δυνηθῆς

ΜΕΤΑΓΡΑΦΗ:

ΚΕΙΜΕΝΟ 11

Πολλήν μοι ἀπορίαν παρέχει ὁ ἄγων οὔτοσί, ὡς ἄνδρες δικασταί, ὅταν ἐνθυμηθῶ ὅτι, ἔὰν ἐγὼ μὲν μὴ νῦν εὖ εἴπω, οὐ μόνον ἐγὼ ἀλλὰ καὶ ὁ πατὴρ δόξει ἄδικος εἶναι, καὶ τῶν ὄντων ἀπάντων στερήσομαι. ἀνάγκη οὖν, εἰ καὶ μὴ δεινὸς πρὸς ταῦτα πέφυκα, βοηθεῖν τῷ πατρὶ καὶ ἐμαυτῷ οὕτως ὅπως ἂν δύνωμαι. τὴν μὲν οὖν παρασκευὴν καὶ <τὴν> προθυμίαν τῶν ἔχθρῶν ὄρᾶτε, καὶ οὐδὲν δεῖ περὶ τούτων λέγειν: τὴν δ' ἐμὴν ἀπειρίαν πάντες ἴσασιν, ὅσοι ἐμὲ γιγνώσκουσιν. αἴτησομαι οὖν ὑμᾶς δίκαια καὶ ράδια χαρίσασθαι, ἃνευ ὄργῆς καὶ ἡμῶν ἀκοῦσαι, ὥσπερ <καὶ> τῶν κατηγόρων. ἀνάγκη γάρ τὸν ἀπολογούμενον, κἄν ἐξ ἵσου ἀκροᾶσθε, ἔλαττον ἔχειν.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ :

1. Να κλιθούν στον ενικό & πληθυντικό αριθμό: ἄνδρες δικασταί, ὁ πατὴρ, ἀπάντων, ἀνάγκη
2. Να γραφούν τα παραθετικά: εὖ, ἄδικος, δεινὸς, ἔλαττον,
3. Χρονική αντικατάσταση: εἴπω, πέφυκα, δύνωμαι, ἴσασιν, ἔχειν.
4. Εγκλιτική αντικατάσταση: εἴπω, γιγνώσκουσιν, δύνωμαι, ὄρᾶτε,

Λυσίου, Υπέρ των Αριστοφάνους χρημάτων, 1-2

ΜΕΤΑΓΡΑΦΗ:

ΚΕΙΜΕΝΟ 12

ΣΩ. Βούλει ούν, ἐπειδὴ ὁμονοοῦμεν ὅτι ζητητέον περὶ οὐ μὴ τὶς οἶδεν, ἐπιχειρήσωμεν κοινὴ ζητεῖν τί ποτ’ ἔστιν ἀρετὴ;

MEN. Πανυ μὲν ούν, οὐ μέντοι, ὡς Σώκρατες, ἀλλ’ ἐγω γε ἐκεῖνο ἂν ἡδιστα, ὅπερ ἡρόμην τὸ πρῶτον, καὶ σκεψαίμην καὶ ἀκούσαιμι, πότερον ὡς διδακτῷ ὄντι αὔτῳ δεῖ ἐπιχειρεῖν, ἢ ὡς φύση, ἢ ὡς τινι πότε τρόπῳ παραγινόμενης τοὶς ἀνθρώποις τῆς ἀρετῆς.

ΣΩ. Άλλ’ εἰ μὲν ἐγὼ ἡρχον, ὡς Μένων, ἢ μόνο ἐμαυτοῦ ἀλλὰ καὶ σου, οὐκ ἂν ἐσκεψόμεθα πρότερον εἴτε διδακτόν εἴτε οὐ διδακτόν ἢ ἀρετή, πρὶν ὅτι ἔστιν πρῶτον ἐζητήσαμεν αὐτό· ἐπειδὴ δὲ σὺ σαυτοῦ μὲν ούδε' ἐπιχειρεῖς ἀρχειν, ἵνα δεῖ ἐλεύθερος ἥτις, ἐμοῦ δὲ ἐπιχειρεῖς τὲ ἀρχειν καὶ ἀρχεῖς, συγχωρήσομαι σοι· τί γὰρ χρὴ ποιεῖν;

Πλάτων, Μένων, 86 c-d

ΑΣΚΗΣΕΙΣ :

1. Να κλιθούν στον ενικό & πληθυντικό αριθμό: τὶς, Σώκρατες, ὅπερ, ἐμαυτοῦ
2. Να αναλυθούν τα ρηματικά επίθετα που υπάρχουν στο παραπάνω κείμενο
3. Χρονική αντικατάσταση: ὁμονοοῦμεν, ἡρόμην, σκεψαίμην, ἐπιχειρεῖν, ἀρχεῖς
4. Εγκλιτική αντικατάσταση: ἐπιχειρήσωμεν, ἀκούσαιμι, ἐσκεψόμεθα, συγχωρήσομαι

ΜΕΤΑΓΡΑΦΗ:

ΚΕΙΜΕΝΟ 13

Σκέψασθε γάρ, ὡς Ἀθηναῖοι, ὅσην πρόνοιαν περὶ σωφροσύνης ἐποιήσατο ὁ Σόλων ἐκεῖνος, ὁ παλαιὸς νομοθέτης, καὶ ὁ Δράκων καὶ οἱ κατὰ τοὺς χρόνους ἐκείνους νομοθέται. πρῶτον μὲν γάρ περὶ τῆς σωφροσύνης τῶν παιδῶν τῶν ἡμετέρων ἐνομοθέτησαν, καὶ διαρρήδην ἀπέδειξαν, ἃ χρὴ τὸν παιδία τὸν ἐλεύθερον ἐπιτηδεύειν, καὶ ὡς δεῖ αὐτὸν τραφῆναι, ἔπειτα δεύτερον περὶ τῶν μειρακίων, τρίτον δ' ἐφεξῆς περὶ τῶν ἄλλων ἡλικιῶν, οὐ μόνον περὶ τῶν ἰδιωτῶν, ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν ῥητόρων. καὶ τούτους τοὺς νόμους ἀναγράψαντες ὑμῖν παρακατέθεντο, καὶ ὑμᾶς αὐτῶν ἐπέστησαν φύλακας.

Αἰσχύνου, Κατὰ Τιμάρχου, 6-8

ΑΣΚΗΣΕΙΣ :

1. Να κλιθούν στον ενικό & πληθυντικό αριθμό: ὁ Σόλων , ὁ παλαιὸς νομοθέτης, τὸν παιδία, τῶν ἰδιωτῶν, τῶν ῥητόρων, φύλακας
2. Χρονική αντικατάσταση: ἐποιήσατο, ἀπέδειξαν, τραφῆναι, παρακατέθεντο, ἐπέστησαν
3. Εγκλιτική αντικατάσταση: ἀπέδειξαν, ἐπέστησαν

ΜΕΤΑΓΡΑΦΗ:

ΚΕΙΜΕΝΟ 14

"Ομως δὲ χρὴ θαρρεῖν καὶ τῆς λύπης παραιρεῖν εἰς τὸ ἐνδεχόμενον, καὶ μεμνῆσθαι μὴ μόνον τοῦ θανάτου τῶν τετελευτηκότων, ἀλλὰ καὶ τῆς ἀρετῆς ἣς καταλελοίπασιν. εἰ γὰρ θρήνων ἄξια πεπόνθασιν, ἀλλ' ἐπαίνων μεγάλων πεποιήκασιν. εἰ δὲ γήρως θνητοῦ μὴ μετέσχον, ἀλλ' εὔδοξίαν ἀγήρατον εἰλήφασιν, εὔδαιμονές τε γεγόνασι κατὰ πάντα. ὅσοι μὲν γὰρ αὐτῶν ἄπαιδες τετελευτήκασιν, οἱ παρὰ τῶν Ἑλλήνων ἔπαινοι παῖδες αὐτῶν ἀθάνατοι ἔσονται. ὅσοι δὲ παῖδας καταλελοίπασιν, ἡ τῆς πατρίδος εὔνοια ἐπίτροπος αὐτοῖς τῶν παίδων καταστήσεται. πρὸς δὲ τούτοις, εἰ μὲν ἔστι τὸ ἀποθανεῖν ὅμοιον τῷ μὴ γενέσθαι, ἀπηλλαγμένοι εἰσὶ νόσων καὶ λύπης καὶ τῶν ἄλλων τῶν προσπιπτόντων εἰς τὸν ἀνθρώπινον βίον·

Υπερείδου, Επιτάφιος, 41-43

ΑΣΚΗΣΕΙΣ :

1. Να κλιθούν στον ενικό & πληθυντικό αριθμό: τῶν τετελευτηκότων, γήρως, εὔδαιμονές, τῶν Ἑλλήνων, εὔνοια
2. Χρονική αντικατάσταση: παραιρεῖν, καταλελοίπασιν, εἰλήφασιν, ἔσονται, καταστήσεται, ἀποθανεῖν.
3. Εγκλιτική αντικατάσταση: πεπόνθασιν, γεγόνασι, καταστήσεται ,εἰσὶ

ΜΕΤΑΓΡΑΦΗ:

ΚΕΙΜΕΝΟ 15

Οὗτοι δὲ προσελθόντες καὶ καλέσαντες τοὺς τῶν Ἑλλήνων ἄρχοντας λέγουσιν ὅτι βασιλεὺς κελεύει τοὺς Ἐλληνας, ἐπεὶ νικῶν τυγχάνει καὶ Κῦρον ἀπέκτονε, παραδόντας τὰ ὅπλα ιόντας ἐπὶ βασιλέως θύρας εὐρίσκεσθαι ἂν τι δύνωνται ἀγαθόν. ταῦτα μὲν εἶπον οἱ βασιλέως κήρυκες· οἱ δὲ Ἐλληνες βαρέως μὲν ἥκουσαν, ὅμως δὲ Κλέαρχος τοσοῦτον εἶπεν, ὅτι οὐ τῶν νικώντων εἴη τὰ ὅπλα παραδιδόναι· ἀλλ᾽, ἔφη, ύμεῖς μέν, ὡς ἄνδρες στρατηγοί, τούτοις ἀποκρίνασθε ὅτι κάλλιστόν τε καὶ ἄριστον ἔχετε· ἐγὼ δὲ αὐτίκα ἥξω. Ἐκάλεσε γάρ τις αὐτὸν τῶν ὑπηρετῶν, ὅπως ἴδοι τὰ ιερὰ ἐξηρημένα· ἔτυχε γάρ θυόμενος. ἐνθα δὴ ἀπεκρίνατο Κλεάνωρ ὁ Ἀρκάς, πρεσβύτατος ὧν, ὅτι πρόσθεν ἂν ἀποθάνοιεν ἢ τὰ ὅπλα παραδοίησαν·

Ξενοφῶντος, Κύρου Ανάβασις, 2.1.8-9

ΑΣΚΗΣΕΙΣ :

1. Να κλιθούν στον ενικό & πληθυντικό αριθμό: προσελθόντες, βασιλεὺς, κήρυκες, τι, ύμεῖς, ὧν, τὰ ὅπλα
2. Χρονική αντικατάσταση: προσελθόντες, τυγχάνει, ἀπέκτονε, ιόντας, εἶπον, εἴη, παραδιδόναι
3. Εγκλιτική αντικατάσταση: δύνωνται, ἀποθάνοιεν, παραδοίησαν,

ΜΕΤΑΓΡΑΦΗ:

ΚΕΙΜΕΝΟ 16

Άλλ' οἶμαι οἱ τιθέμενοι τοὺς νόμους οἱ ἀσθενεῖς ἄνθρωποί εἰσιν καὶ οἱ πολλοί. πρὸς αὐτοὺς οὖν καὶ τὸ αὐτοῖς συμφέρον τούς τε νόμους τίθενται καὶ τοὺς ἐπαίνους ἐπαινοῦσιν καὶ τοὺς ψόγους ψέγουσιν· ἐκφοβοῦντες τοὺς ἐρρωμενεστέρους τῶν ἀνθρώπων καὶ δυνατοὺς ὄντας πλέον ἔχειν, ἵνα μὴ αὐτῶν πλέον ἔχωσιν, λέγουσιν ὡς αἰσχρὸν καὶ ἄδικον τὸ πλεονεκτεῖν, καὶ τοῦτο ἔστιν τὸ ἀδικεῖν, τὸ πλέον τῶν ἄλλων ζητεῖν ἔχειν· ἀγαπῶσι γάρ οἶμαι αὐτοὶ ἀν τὸ ἵσον ἔχωσιν, φαυλότεροι ὄντες.

Πλάτωνος, Γοργίας 483 b-c

ΑΣΚΗΣΕΙΣ :

1. Να κλιθούν στον ενικό & πληθυντικό αριθμό: οἱ ἀσθενεῖς, συμφέρον,
2. Χρονική αντικατάσταση: τίθενται, ἔχωσιν, λέγουσιν, ἀγαπῶσι
3. Εγκλιτική αντικάσταση: ἐπαινοῦσιν, ἔχωσιν
4. Να γραφούν τα παραθετικά: πολλοί, τοὺς ἐρρωμενεστέρους, δυνατοὺς, πλέον, φαυλότεροι

ΜΕΤΑΓΡΑΦΗ:

ΚΕΙΜΕΝΟ 17

Οἱ δὲ Ἀθηναῖοι, ἐκπεπτωκότας μὲν ὄρῶντες ἐκ τῆς Βοιωτίας Πλαταιᾶς, φίλους ὅντας, καὶ καταπεφευγότας πρὸς αὐτούς, ἱκετεύοντας δὲ Θεσπιᾶς μὴ σφᾶς περιιδεῖν ἀπόλιδας γενομένους, οὐκέτι ἐπήνουν τοὺς Θηβαίους, ἀλλὰ πολεμεῖν μὲν αὐτοῖς τὰ μὲν ἡσχύνοντο, τὰ δὲ ἀσυμφόρως ἔχειν ἐλογίζοντο· κοινωνεῖν γε μὴν αὐτοῖς ὃν ἔπραττον οὐκέτι ἥθελον, ἐπὶ δὲ ἐώρων στρατεύοντάς τε αὐτοὺς ἐπὶ φίλους ἀρχαίους τῇ πόλει Φωκέας, καὶ πόλεις πιστάς τ' ἐν τῷ πρὸς τὸν βάρβαρον πολέμῳ καὶ φίλας ἔαυτοῖς ἀφανίζοντας. ἐκ τούτων δὲ ψηφισάμενος ὁ δῆμος εἰρήνην ποιεῖσθαι, πρῶτον μὲν εἰς Θήβας πρέσβεις ἔπεμψε παρακαλοῦντας ἀκολουθεῖν, εἰ βούλοιντο, εἰς Λακεδαίμονα περὶ εἰρήνης· ἔπειτα δὲ ἔξεπεμψαν καὶ αὐτοὶ πρέσβεις.

Ξενοφώντος Ελληνικά, ΣΤ, III, 1-2

ΑΣΚΗΣΕΙΣ :

1. Να κλιθούν στον ενικό & πληθυντικό αριθμό: ὄρῶντες, φίλους, σφᾶς, τῇ πόλει ἔαυτοῖς, πρέσβεις
2. Χρονική αντικατάσταση: περιιδεῖν, ἐπήνουν, ἐώρων, ποιεῖσθαι, βούλοιντο, ἔπεμψε
3. Εγκλιτική αντικάσταση: βούλοιντο, ἔξεπεμψαν
4. Να γραφούν τα παραθετικά: φίλους, πιστάς, πρῶτον

ΜΕΤΑΓΡΑΦΗ:

ΚΕΙΜΕΝΟ 18

Βούλομαι δὲ ὀλίγα ἐκατέρους ἀναμνήσας καταβαίνειν, τούς τε ἐξ ἄστεως καὶ τοὺς ἐκ Πειραιῶς, ἵνα τὰς ὑμῖν διὰ τούτων γεγενημένας συμφορὰς παραδείγματα ἔχοντες τὴν ψῆφον φέρητε. καὶ πρῶτον μὲν ὅσοι ἐξ ἄστεως ἔστε, σκέψασθε ὅτι ὑπὸ τούτων οὗτα σφόδρα ἥρχεσθε, ὥστε ἀδελφοῖς καὶ ὑέσι καὶ πολίταις ἡναγκάζεσθε πολεμεῖν τοιοῦτον πόλεμον, ἐν ᾧ ἡττηθέντες μὲν τοῖς νικήσασι τὸ ἵσον ἔχετε, νικήσαντες δ' ἂν τούτοις ἐδουλεύετε. καὶ τοὺς ἰδίους οἴκους οὗτοι μὲν [ἄν] ἐκ τῶν πραγμάτων μεγάλους ἐκτήσαντο, ὑμεῖς δὲ διὰ τὸν πρὸς ἀλλήλους πόλεμον ἐλάττους ἔχετε·

Λυσίας, Κατά Ερατοσθένους, 92-93

ΑΣΚΗΣΕΙΣ :

1. Να κλιθούν στον ενικό & πληθυντικό αριθμό: ἄστεως, συμφορὰς, ὑέσι, ἀλλήλους
2. Χρονική αντικατάσταση: σκέψασθε, ἡττηθέντες, ἐδουλεύετε, ἐκτήσαντο, ἔχετε
3. Εγκλιτική αντικάσταση: φέρητε, ἔχετε,
4. Να γραφούν τα παραθετικά: ὀλίγα, μεγάλους, ἐλάττους.

ΜΕΤΑΓΡΑΦΗ:

ΚΕΙΜΕΝΟ 19

Ἐγὼ δὲ καὶ Θρασύλοχος τοσαύτην φιλίαν παρὰ τῶν πατέρων παραλαβόντες, ὅσην ὀλίγῳ πρότερον διηγησάμην, ἔτι μείζω τῆς ὑπαρχούσης αὐτὴν ἐποιήσαμεν. Ἔως μὲν γὰρ παῖδες ἡμεν, περὶ πλείονος ἡμᾶς αὐτοὺς ἡγούμεθα ἢ τοὺς ἀδελφούς, καὶ οὕτε θυσίαν οὕτε θεωρίαν οὔτ' ἄλλην ἐορτὴν οὐδεμίαν χωρὶς ἀλλήλων ἥγομεν· ἐπειδὴ δ' ἄνδρες ἐγενόμεθα, οὐδὲν πώποτ' ἐναντίον ἡμῖν αὐτοῖς ἐπράξαμεν, ἀλλὰ καὶ τῶν ιδίων ἐκοινωνοῦμεν καὶ πρὸς τὰ τῆς πόλεως ὄμοιώς διεκείμεθα καὶ φίλοις καὶ ξένοις τοῖς αὐτοῖς ἔχρωμεθα.

Ίσοκράτους Αἰγινητικός, 10

ΑΣΚΗΣΕΙΣ :

1. Να κλιθούν στον ενικό & πληθυντικό αριθμό: ἄνδρες, τῶν πατέρων, τῆς πόλεως
2. Χρονική αντικατάσταση: διηγησάμην, ἡγούμεθα ἡμεν, ἔχρωμεθα
3. Εγκλιτική αντικάσταση: ἐγενόμεθα,
4. Να γραφούν τα παραθετικά: πρότερον , πλείονος, μείζω

ΜΕΤΑΓΡΑΦΗ:

ΚΕΙΜΕΝΟ 20

Ἄξιῶ δ', ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅν τι τῶν ἀληθῶν μετὰ παρρησίας λέγω, μηδεμίαν μοι διὰ τοῦτο παρ' ὑμῶν ὥργην γενέσθαι. σκοπεῖτε γάρ ὡδί. ὑμεῖς τὴν παρρησίαν ἐπὶ μὲν τῶν ἄλλων οὕτω κοινὴν οἴεσθε δεῖν εἶναι πᾶσι τοῖς ἐν τῇ πόλει, ὥστε καὶ τοῖς ξένοις καὶ τοῖς δούλοις αὐτῆς μεταδεδώκατε, καὶ πολλοὺς ὅν τις οἰκέτας ἦδοι παρ' ἡμῖν μετὰ πλείονος ἔξουσίας ὅτι βούλονται λέγοντας ἡ πολίτας ἐν ἐνίαις τῶν ἄλλων πόλεων, ἐκ δὲ τοῦ συμβουλεύειν παντάπασιν ἔξεληλάκατε. εἴθ' ὑμῖν συμβέβηκεν ἐκ τούτου ἐν μὲν ταῖς ἐκκλησίαις τρυφᾶν καὶ κολακεύεσθαι πάντα πρὸς ἡδονὴν ἀκούουσιν, ἐν δὲ τοῖς πράγμασι καὶ τοῖς γιγνομένοις περὶ τῶν ἐσχάτων ἥδη κινδυνεύειν. εἰ μὲν οὖν καὶ νῦν οὕτω διάκεισθε, οὐκ ἔχω τί λέγω: εἰ δ' ἂ συμφέρει χωρὶς κολακείας ἐθελήσετ' ἀκούειν, ἔτοιμος λέγειν.

Δημοσθένους, Κατά Φιλίππου, 3-4

ΑΣΚΗΣΕΙΣ :

1. Να κλιθούν στον ενικό & πληθυντικό αριθμό: ἄνδρες, τῶν ἀληθῶν, παρρησίας, πᾶσι, ἐνίαις
2. Χρονική αντικατάσταση: λέγω, οἴεσθε, ἔξεληλάκατε, συμβέβηκεν, μεταδεδώκατε, συμφέρει
3. Εγκλιτική αντικατάσταση: Ἄξιῶ, σκοπεῖτε, ἀκούουσιν, συμφέρει
4. Να γραφούν τα παραθετικά: πλείονος ἔξουσίας

ΜΕΤΑΓΡΑΦΗ:

ΚΕΙΜΕΝΟ 21

Ού γάρ έμπορίαν, ἀλλὰ λειτουργίαν ἐνόμιζον εἶναι τὴν τῶν κοινῶν ἐπιμέλειαν, οὐδ' ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας ἐσκόπουν ἐλθόντες εἴ τι λῆμμα παραλεοίπασιν οἱ πρότερον ἄρχοντες, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον εἴ τινος πράγματος κατημελήκασιν τῶν τέλος ἔχειν κατεπειγόντων. Ως δὲ συντόμως εἰπεῖν, ἐκεῖνοι διεγνωκότες ἥσαν ὅτι δεῖ τὸν μὲν δῆμον ὥσπερ τύραννον καθιστάναι τὰς ἀρχὰς καὶ κολάζειν τοὺς ἔξαμαρτάνοντας καὶ κρίνειν περὶ τῶν ἀμφισβητουμένων, τοὺς δὲ σχολὴν ἄγειν δυναμένους καὶ βίον ἰκανὸν κεκτημένους ἐπιμελεῖσθαι τῶν κοινῶν ὥσπερ οἰκέτας, καὶ δικαίους μὲν γενομένους ἐπαινεῖσθαι καὶ στέργειν ταύτῃ τῇ τιμῇ, κακῶς δὲ διοικήσαντας μηδεμιᾶς συγγνώμης τυγχάνειν ἀλλὰ ταῖς μεγίσταις ζημίαις περιπίπτειν.

Ισοκράτους Αρεοπαγιτικός, 25-27

ΑΣΚΗΣΕΙΣ :

1. Να κλιθούν στον ενικό & πληθυντικό αριθμό: ἐμπορίαν , τινος πράγματος, βίον ἰκανὸν, ἄρχοντες, τῇ τιμῇ, οἰκέτας, ζημίαις
2. Χρονική αντικατάσταση:ἐνόμιζον, ἐσκόπουν,ἐλθόντες, διεγνωκότες, ἄγειν
3. Να γραφούν τα παραθετικά: πρότερον, ἰκανὸν , κακῶς

ΜΕΤΑΓΡΑΦΗ:

ΚΕΙΜΕΝΟ 22

Ἐπὶ δὲ τούτων κατὰ τὴν Σικελίαν Λεοντῖνοι, Χαλκιδέων μὲν ὄντες ἄποικοι, συγγενεῖς δὲ Ἀθηναίων, ἔτυχον ὑπὸ Συρακοσίων πολεμούμενοι. Πιεζόμενοι δὲ τῷ πολέμῳ καὶ διὰ τὴν ὑπεροχὴν τῶν Συρακοσίων κινδυνεύοντες ἀλῶναι κατὰ κράτος ἐξέπεμψαν πρέσβεις εἰς τὰς Ἀθήνας ἀξιοῦντες τὸν δῆμον βοηθῆσαι τὴν ταχίστην καὶ τὴν πόλιν ἔσαυτῶν ἐκ τῶν κινδύνων ρύσασθαι. Ἡν δὲ τῶν ἀπεσταλμένων ἀρχιπρεσβευτὴς Γοργίας ὁ ῥήτωρ, δεινότητι λόγου πολὺ προέχων πάντων τῶν καθ' ἔσαυτόν. Οὗτος καὶ τέχνας ῥήτορικὰς πρώτος ἐξεῦρε καὶ κατὰ τὴν σοφιστέαν τοσοῦτο τοὺς ἄλλους ὑπερέβαλεν, ὥστε μισθὸν λαμβάνειν παρὰ τῶν μαθητῶν μνᾶς ἑκατόν.

Διόδωρος Σικελιώτης, Βιβλιοθήκη XII 53, 1-2

ΑΣΚΗΣΕΙΣ :

1. Να κλιθούν στον ενικό & πληθυντικό αριθμό: τούτων, ὄντες ἄποικοι, πρέσβεις, ὁ ῥήτωρ, μνᾶς
2. Χρονική αντικατάσταση: ἔτυχον, ἀλῶναι, ἐξέπεμψαν, ὑπερέβαλεν, ἐξεῦρε
3. Εγκλιτική αντικατάσταση: ἐξέπεμψαν, ὑπερέβαλεν, ἐξεῦρε

ΜΕΤΑΓΡΑΦΗ:

ΚΕΙΜΕΝΟ 23

Πρῶτον μέν, εἰ βούλει ἀνδρὸς ἀρετήν, ῥάδιον, ὅτι αὕτη ἐστὶν ἀνδρὸς ἀρετή, ίκανὸν εἶναι τὰ τῆς πόλεως πράττειν, καὶ πράττοντα τοὺς μὲν φίλους εὗ ποιεῖν, τοὺς δ' ἔχθροὺς κακῶς, καὶ αὐτὸν εὐλαβεῖσθαι μηδὲν τοιοῦτον παθεῖν. Εἰ δὲ βούλει γυναικὸς ἀρετήν, οὐ χαλεπὸν διελθεῖν, ὅτι δεῖ αὐτὴν τὴν οἰκίαν εὗ οἰκεῖν, σώζουσάν τε τὰ ἔνδον καὶ κατήκοον οὖσαν τοῦ ἀνδρός.

Καὶ ἄλλη ἐστὶν παιδὸς ἀρετή, καὶ θηλείας καὶ ἄρρενος, καὶ πρεσβυτέρου ἀνδρός, εἰ μὲν βούλει, ἐλευθέρου, εἰ δὲ βούλει δούλου. Καὶ ἄλλαι πάμπολαι ἀρεταί εἰσιν, ὡστε οὐκ ἀπορία εἰπεῖν ἀρετῆς πέρι ὅ,τι ἐστίν.

Πλάτων, Μένων 71^ε

ΑΣΚΗΣΕΙΣ :

1. Να κλιθούν στον ενικό & πληθυντικό αριθμό: γυναικός, ὅ,τι, ἄρρενος
2. Χρονική αντικατάσταση: βούλει , παθεῖν, εἰπεῖν
3. Να γραφούν τα παραθετικά: ῥάδιον, ἔχθροὺς, κακῶς

ΜΕΤΑΓΡΑΦΗ:

ΚΕΙΜΕΝΟ 24

Ως ξένε, οι Κρητῶν νόμοι ούκ είσιν μάτην ἐν πᾶσιν διαφερόντως εύδόκιμοι τοῖς Ἑλλησιν· ἔχουσιν γάρ ὄρθως, τοὺς αὐτοῖς χρωμένους εύδαιμονας ἀποτελοῦντες. πάντα γάρ τάγαθὰ πορίζουσιν. διπλᾶ δὲ ἀγαθά ἔστιν, τὰ μὲν ἀνθρώπινα, τὰ δὲ θεῖα· ἥρτηται δ' ἐκ τῶν θείων θάτερα, καὶ ἐὰν μὲν δέχηται τις τὰ μείζονα πόλις, κτᾶται καὶ τὰ ἐλάττονα, εἰ δὲ μή, στέρεται ἀμφοῖν. ἔστι δὲ τὰ μὲν ἐλάττονα ὡν ἡγεῖται μὲν ὑγίεια, κάλλος δὲ δεύτερον, τὸ δὲ τρίτον ἰσχὺς εἴς τε δρόμον καὶ εἰς τὰς ἄλλας πάσας κινήσεις τῷ σώματι, τέταρτον δὲ δὴ πλοῦτος οὐ τυφλὸς ἀλλ' ὁξὺ βλέπων, ἃνπερ ἄμ' ἔπηται φρονήσει".

ΠΛΑΤΩΝ, ΝΟΜΟΙ 631 b-c**ΑΣΚΗΣΕΙΣ :**

1. Να κλιθούν στον ενικό & πληθυντικό αριθμό: Κρητῶν, Ἑλλησιν, ἰσχὺς, πάσας κινήσεις, τῷ σώματι
2. Χρονική αντικατάσταση: ἔχουσιν, κτᾶται, δέχηται, φρονήσει
3. Εγκλιτική αντικατάσταση: ἥρτηται, δέχηται
4. Να γραφούν τα παραθετικά: τὰ μείζονα, ἐλάττονα, ἀγαθὰ

ΜΕΤΑΓΡΑΦΗ:

ΚΕΙΜΕΝΟ 25

Ό μὲν Νικίας τοσαῦτα εἶπε νομίζων τοὺς Ἀθηναίους τῷ πλήθει τῶν πραγμάτων ἡ ἀποτρέψειν ἥ, εἰ ἀναγκάζοιτο στρατεύεσθαι, μάλιστ' <ἄν> οὕτως ἀσφαλῶς ἐκπλεῦσαι· οἱ δὲ τὸ μὲν ἐπιθυμοῦν τοῦ πλοῦ οὐκ ἔξηρέθησαν ὑπὸ τοῦ ὄχλωδους τῆς παρασκευῆς, πολὺ δὲ μᾶλλον ὥρμηντο, καὶ τούναντίον περιέστη αὐτῷ· εὗ τε γάρ παραινέσαι ἔδοξε καὶ ἀσφάλεια νῦν δὴ καὶ πολλὴ ἔσεσθαι. καὶ ἔρως ἐνέπεσε τοῖς πᾶσιν ὁμοίως ἐκπλεῦσαι· τοῖς μὲν γάρ πρεσβυτέροις ὡς ἥ καταστρεψομένοις ἐφ' ἂν ἔπλεον ἥ οὐδὲν ἄν σφαλεῖσαν μεγάλην δύναμιν, τοῖς δ' ἐν τῇ ἡλικίᾳ τῆς τε ἀπούσης πόθῳ ὅψεως καὶ θεωρίᾳς, καὶ εὐέλπιδες ὄντες σωθήσεσθαι· ὁ δὲ πολὺς ὅμιλος καὶ στρατιώτης ἐν τῷ παρόντι ἀργύριον οἴσειν καὶ προσκτήσεσθαι δύναμιν ὅθεν ἀίδιον μισθοφορὰν ὑπάρξειν.

Θουκυδίδου Ιστορίαι. 6, 24

ΑΣΚΗΣΕΙΣ :

1. Να κλιθούν στον ενικό & πληθυντικό αριθμό: τοσαῦτα, νομίζων, τῷ πλήθει, ὅψεως, στρατιώτης, εὐέλπιδες
2. Χρονική αντικατάσταση: εἶπε, ἐκπλεῦσαι, ὥρμηντο, ἔπλεον, ἔδοξε
3. Εγκλιτική αντικατάσταση: ἥρτηται, δέχηται, ἔδοξε

ΜΕΤΑΓΡΑΦΗ:

ΜΕΤΑΓΡΑΦΕΣ ΚΕΙΜΕΝΩΝ

ΚΕΙΜΕΝΟ 1

Κοντολογής όλοι ξέρουμε καλά ότι ο Αγησίλαος σε οποιαδήποτε περίπτωση πίστευε ότι θα ωφελήσει την πατρίδα, δεν λογάριαζε τους κόπους, δεν προσπαθούσε ν' αποφύγει τους κινδύνους, δεν λυπόταν τα χρήματα, δεν έβρισκε ως δικαιολογία τη σωματική του κατάσταση, ούτε τα γεράματα, αλλά πίστευε ότι αυτό είναι το καθήκον του σωστού βασιλιά, να κάνει όσο περισσότερα καλά μπορεί σ' αυτούς που κυβερνά. Εγώ συγκαταλέγω ακόμη και αυτήν στις πιο σημαντικές ευεργεσίες προς την πατρίδα του, ότι δηλαδή είχε την πιο μεγάλη δύναμη στην πόλη του και όμως αληθινά σεβόταν απόλυτα τους νόμους. Ποιος λοιπόν θα ήθελε να μην πειθαρχεί στους νόμους, τη στιγμή που έβλεπε να πειθαρχεί ο βασιλιάς; Και ποιος θα επιχειρούσε να επιφέρει με τη βία κάποια πολιτική αλλαγή, επειδή πίστευε ότι έχει λιγότερα απ' όσα δικαιούται, όταν ήξερε ότι ο βασιλιάς κυβερνά σύμφωνα με τους νόμους;

ΚΕΙΜΕΝΟ 2

Στο μεταξύ οι Αθηναίοι, έχοντας τη Σάμο για ορμητήριο, λεηλατούσαν τα εδάφη του Βασιλέως, έκαναν επιδρομές στη Χίο και στην Έφεσο κι ετοιμάζονταν για ναυμαχία· εξέλεξαν και καινούργιους στρατηγούς —κοντά σ' αυτούς που είχαν κιόλας— τον Μένανδρο, τον Τυδέα και τον Κηφισόδοτο. Ο Λύσανδρος έκανε πανιά από τη Ρόδο, παραπλέοντας την Ιωνία, προς τον Ελλήσποντο· στόχος του ήταν το πέρασμα των εμπορικών πλοίων κι οι πόλεις που είχαν αποστατήσει από τους Λακεδαιμονίους. Ξεκίνησαν κι οι Αθηναίοι περνώντας από τ' ανοιχτά της Χίου, επειδή οι ασιατικές ακτές ήταν στα χέρια του εχθρού. Από την Άβυδο ο Λύσανδρος έβαλε πλώρη, ακολουθώντας την παραλία, για τη Λάμψακο, που ήταν σύμμαχος των Αθηναίων· οι Αβυδηνοί κι οι άλλοι σύμμαχοι ακολουθούσαν από τη στεριά, μ' αρχηγό τον Θώρακα τον Λακεδαιμόνιο.

ΚΕΙΜΕΝΟ 3

Αν πάλι κάποιος από σας στενοχωριέται που εμείς δεν έχομε ιππικό, ενώ οι εχθροί έχουν πολύ, να σκεφτείτε πως οι δέκα χιλιάδες ιππείς δεν είναι τίποτε άλλο παρά δέκα χιλιάδες άνθρωποι. Γιατί ποτέ ως τώρα στη μάχη δε σκοτώθηκε κανένας από δάγκωμα ή από κλωτσιά αλόγου, παρά οι στρατιώτες είναι εκείνοι που κατορθώνουν ό,τι γίνεται στις μάχες. Με αυτά τα δεδομένα, εμείς βρισκόμαστε σε πολύ σταθερότερο όχημα από τους ιππείς. Γιατί εκείνοι είναι κρεμασμένοι πάνω σε άλογα και φοβούνται όχι μονάχα εμάς, αλλά και μήπως πέσουν κάτω.

ΚΕΙΜΕΝΟ 4

Θα σου πω κι ένα άλλο από τα δυσάρεστα που παθαίνουν οι τύραννοι, Σιμωνίδη. Αυτοί, παρ' όλο που αναγνωρίζουν τους γενναίους, τους σοφούς και τους δίκαιους όχι λιγότερο απ' ότι οι ιδιώτες, τους φοβούνται μάλλον παρά τους θαυμάζουν· τους ανδρείους, μήπως και τολμήσουν κάτι για χάρη της ελευθερίας· τους σοφούς μήπως και μηχανευτούν κάτι· τους δίκαιους, μήπως τους θελήσει το πλήθος για κυβερνήτες του. Κι όταν οι τύραννοι από το φόβο τους τούς ξεπαστρέψουν αυτούς, ποιοι άλλοι θα τους μείνουν για να τους χρησιμοποιούν εκτός από τους άδικους, τους έκλυτους και τους δουλοπρεπείς; Τους άδικους τους εμπιστεύονται, γιατί κι αυτοί φοβούνται, όπως οι τύραννοι, μήπως η πόλη κάποια μέρα γίνει ελεύθερη και ασκήσει πάνω τους την εξουσία της· τους έκλυτους εξαιτίας της ελευθερίας δράσης που έχουν προς το

παρόν· και τους δουλοπρεπείς, επειδή αυτοί δεν έχουν καμιά αξίωση να είναι ελεύθεροι.

ΚΕΙΜΕΝΟ 5

Όσο γι' αυτά τα θέματα κανένας ρήτορας δεν τόλμησε ως τώρα να μιλήσει μπροστά σας· εγώ αντίθετα σ' αυτά θ' αφιερώσω το μεγαλύτερο μέρος της ομιλίας μου, γιατί βλέπω ότι η ευτυχία βρίσκεται σ' αυτές τις αρχές και όχι σε όσα τυχαίνει να κάνουμε. Κατ' ανάγκη βέβαια όποιος επιχειρεί να μιλήσει δημόσια για θέματα έξω από τα συνηθισμένα και θέλει να σας αλλάξει τη γνώμη, θα θίξει πολλά θέματα και θα μιλήσει εκτενέστερα, άλλα υπενθυμίζοντας, άλλα κατακρίνοντας, άλλα επαινώντας και γι' άλλα δίνοντας συμβουλές. Γιατί παρόλ' αυτά με δυσκολία θα μπορούσε κανείς να σας κάνει να σκεφτείτε καλύτερα.

ΚΕΙΜΕΝΟ 6

Δεν ξέρω, κύριοι δικαστές, ποιους να παρουσιάσω ενώπιόν σας, για να σας παρακαλέσουν για μας· γιατί, από τους συγγενείς μας άλλοι σκοτώθηκαν στον πόλεμο αναδεικνύοντας τους εαυτούς τους ήρωες και μεγαλώνοντας την επικράτειά μας κι άλλοι πίνοντας το κώνειο από τους τριάντα τυράννους για χάρη της δημοκρατίας και της ελευθερίας σας, ώστε για τη γύμνια μας από μάρτυρες ευθύνονται από τη μια οι αρετές των συγγενών μας και από την άλλη οι συμφορές της πόλης. Έχοντας υπόψη όλα αυτά αξίζει πρόθυμα να μας συμπαρασταθείτε, αναλογιζόμενοι ότι σε περίοδο δημοκρατίας αυτοί θα ευεργετούνταν δίκαια από σας, που στα χρόνια της ολιγαρχίας γεύτηκαν τις συμφορές της.

ΚΕΙΜΕΝΟ 7

Αφού λοιπόν η πόλις συνήψε την ειρήνη, εξετάσατε τι έκαστος ημών προτίμησε να πράξῃ· διότι από αυτά θα μάθετε, ποίος ήτο ο μετά του Φιλίππου διά το ζήτημα της ειρήνης συνεργαζόμενος, και ποίος ο ενεργών υπέρ υμών, και επιζητών το συμφέρον της πόλεως. Και εγώ μεν, βουλευτής αων, πρότεινα ψήφισμα, όπως οι πρέσβεις αποπλεύσουν το ταχύτερο για τα μέρη στα οποία, θα πληροφορούνταν, ότι βρισκόταν ο Φιλίππος, και να λάβουν τους όρκους. Ούτοι όμως δεν ηθέλησαν να πράξουν αυτό, ούτε και όταν εγώ πρότεινα τούτο εγγράφως. Τι δε σήμαινε τούτο, πολίτες Αθηναίοι, εγώ θα σας το μάθω. Εις τον Φιλίππο μεν ήτο συμφέρον να παρέλθει, όσον το δυνατόν περισσότερος χρόνος μέχρι των όρκων, εις σας δε όσον το δυνατόν ελάχιστος. Γιατί; Διότι σεις μεν σταματήσατε όλες τις προπαρασκευές διά τον πόλεμο.

ΚΕΙΜΕΝΟ 8

Επιθυμώ λοιπόν να σας παρουσιάσω και κάτι από τα έργα του Ομήρου. Γιατί οι πατέρες σας θεώρησαν ότι είναι τόσο σπουδαίος ποιητής, ώστε θέσπισαν νόμο να απαγγέλλονται τα έπη μόνο αυτού απ' τους άλλους ποιητές κάθε πέντε χρόνια κατά την εορτή των Παναθηναίων, δειχνοντας στους άλλους Έλληνες ότι προτιμούσαν τα πιο ωραία έργα, δικαιολογημένα. Γιατί οι νόμοι λόγω συντομίας δε διδάσκουν αλλά επιβάλλουν αυτά που πρέπει να κάνει κάποιος, οι ποιητές όμως, απεικονίζοντας την ανθρώπινη ζωή, αφού διαλέξουν τα πιο ωραία έργα, πείθουν τους ανθρώπους με λόγο και παραδείγματα.

ΚΕΙΜΕΝΟ 9

Σ' αυτό το μεταξύ, τα σαράντα καράβια των Πελοποννησίων, που είχαν ξεκινήσει να πάνε να βοηθήσουν τους Λεσβίους, επειδή τότε που έσκιζαν την ανοιχτή θάλασσα τα καταδίωξαν οι Αθηναίοι, κ' η φουρτούνα που έπιασε τα 'ραξε ως κάτω στην Κρήτη, κατόρθωσαν με καιρό σκόρπια από κει να γυρίσουν στην Πελοπόννησο· και στην Κυλλήνη ανταμώθηκαν με δέκα τρία Λευκαδίτικα και Αμπρακιώτικα καράβια με το Βρασίδα το γιο του Τέλλη, που είχε πάει εκεί σα σύμβουλος του Αλκίδα. [3.69.2] Γιατί, μια κ' είχαν χάσει τη Λέσβο, ήθελαν οι Λακεδαιμόνιοι, δυναμώνοντας το ναυτικό τους, να πάνε στην Κέρκυρα που βρισκόταν σ' εμφύλιο πόλεμο, ενώ οι Αθηναίοι είχαν μόνο δώδεκα καράβια στη Ναύπακτο, και να προφτάσουν πριν έρθει περισσότερο ναυτικό από την Αθήνα· και τόσο ο Βρασίδας, όσο κι ο Αλκίδας, ετοιμάζονταν για την εκστρατεία αυτή.

ΚΕΙΜΕΝΟ 10

Τώρα ήρθε η ώρα να αναπτύξω και το ίδιο μου το θέμα. Λοιπόν, η γνώμη μου είναι πως πρέπει, χωρίς να παραμελήσεις κανένα από τα δικά σου τα συμφέροντα, να προσπαθήσεις να συμβιβάσεις μεταξύ τους την πόλη των Αργείων, την πόλη των Σπαρτιατών, την πόλη των Θηβαίων και την πόλη τη δική μας. Γιατί, αν αυτές μπορέσεις και συμφιλώσεις, εύκολα ύστερα θα κάνης και τις άλλες να ομονοήσουν· γιατί όλες είναι κάτω από την εξουσία αυτών των πόλεων και σε κάθε τους κίνδυνο σε μια από τις τέσσερες τους καταφεύγουν —σ' όποια τους έρθει βολικά— και από αυτήν παίρνουν βοήθεια. Ωστε, αν τέσσερες μονάχα πόλεις πείσεις να λογικευτούν, όλες τις άλλες θα τις απαλλάξεις από ένα πλήθος συμφορές.

ΚΕΙΜΕΝΟ 11

Είναι πολύ δύσκολη η θέση μου, άνδρες δικαστές, σ' αυτήν εδώ τη δίκη, όταν αναλογισθώ ότι, εάν εγώ δεν τα πω τώρα καλά, όχι μόνον εγώ αλλά και ο πατέρας μου θα φανεί ότι είναι ἀδικος και θα στερηθώ όλα μου τα υπάρχοντα. Είναι ανάγκη, λοιπόν, αν και δεν είμαι ικανός από τη φύση μου γι' αυτά, να βοηθήσω τον πατέρα μου και τον εαυτό μου έτσι, όπως θα μπορέσω. Την προετοιμασία και την προθυμία των εχθρών τη βλέπετε και δεν πρέπει να πω τίποτε γι' αυτά· τη δική μου, πάλι, απειρία όλοι την ξέρουν, όσοι με γνωρίζουν. Θα ζητήσω, λοιπόν, από σας να μου κάνετε δίκαια και εύκολη χάρη, να ακούσετε δηλαδή και μας με εύνοια, όπως και τους κατηγόρους.

ΚΕΙΜΕΝΟ 12

Θέλεις Μένωνα, αφού συμφωνούμε ότι πρέπει να ερευνούμε γι' αυτό που κάποιος δε γνωρίζει, να επιχειρήσουμε από κοινού να ερευνήσουμε τι τέλος πάντων είναι η αρετή;

Βεβαιότατα. Όχι όμως αυτό, Σωκράτη, αλλά εκείνο εγώ τουλάχιστον που ρώτησα προηγουμένως, και θα εξέταζα και θα άκουγα πολύ ευχάριστα, αν δηλαδή πρέπει να το επιχειρούμε αυτό με την ιδέα ότι είναι (η αρετή) διδακτή ή ἐμφυτη ή με την ιδέα ότι με κάποιο τρόπο δημιουργείται αυτή στους ανθρώπους.

Αλλά εγώ, Μένωνα, αν είχα τον έλεγχο όχι μόνο του εαυτού μου αλλά και του δικού σου, δε θα εξετάζαμε προηγουμένως αν είναι διδακτή ή όχι η αρετή πριν ερευνούσαμε πρώτα αυτό τι είναι. Επειδή όμως εσύ ούτε στον εαυτό σου επιχειρείς να κυριαρχήσεις, για να είσαι τάχα ελεύθερος, επιχειρείς όμως και να εξουσιάσεις εμένα και εξουσιάζεις, θα συμφωνήσω μαζί σου · τι πρέπει δηλ. να κάνω;

ΚΕΙΜΕΝΟ 13

Σκεφτείτε πράγματι, άνδρες Αθηναίοι, πόσην πρόνοια ἔλαβε ο Σόλων εκείνος, ο παλαιός Αθηναίος, και ο Δράκων και οι κατά τους χρόνους εκείνους νομοθέτες διά να διατηρηθούν τα χρηστά ἡθη της πόλεως. Διότι κατά πρώτον ἐθεσαν νόμους διά την χρηστή διαγωγή των παιδιών μας και ρητώς καθόρισαν πώς πρέπει να ζει το ελεύθερο παιδί και πώς πρέπει αυτό να ανατραφεί, το ίδιον δε ἐπραξαν και διά τους νεανίες, και για τις ἄλλες εν συνεχείᾳ ηλικίας, και όχι μόνον για τους ιδιώτες, αλλά και διά τους ρήτορες. Και τούτους τους νόμους, αφού ἐγραψαν επάνω εις πλάκας, σας τους ἀφησαν ως παρακαταθήκη και σας ὄρισαν ως φύλακές τους.

ΚΕΙΜΕΝΟ 14

Πρέπει, όμως, να φανούμε θαρραλέοι και να διώχνουμε τη λύπη ὅσο το δυνατόν, και να μην θυμόμαστε μόνο τον θάνατο των νεκρών αλλά και την αρετή που μας ἀφησαν κληρονομιά. Ἐν ο θάνατός τους αξίζει, βέβαια, τον θρήνο, τα κατορθώματά τους απαιτούν μεγάλους επαίνους. Παρότι δεν γέρασαν, ὥπως αναλογεί σε κάθε θνητό, απέκτησαν ωστόσο αγέραστη δόξα και απόλυτη μακαριότητα. Και ὅσοι πέθαναν ἀκληροί, θα ἔχουν για παιδιά τους τους επαίνους των Ελλήνων. Ὅσοι πάλι ἀφησαν πίσω τους απογόνους, η εύνοια της πατρίδας θα αναλάβει την επιμέλεια των παιδιών για αυτούς. Επιπλέον, αν ο θάνατος είναι ὄμοιος με την ανυπαρξία, οι νεκροί ἔχουν απαλλαγεί από αρρώστιες και λύπες και όλα τα υπόλοιπα που πλήγησαν τη ζωή των ανθρώπων.

ΚΕΙΜΕΝΟ 15

Αυτοί πλησίασαν, κάλεσαν τους αρχηγούς των Ελλήνων και τους είπαν ὅτι ο βασιλιάς, επειδή συμβαίνει να είναι νικητής και να ἔχει σκοτώσει τον Κύρο, στέλνει διαταγὴ στους Ἑλληνες να παραδώσουν τα ὄπλα και να πάνε στη σκηνὴ του, μήπως μπορέσουν και πετύχουν κάτι καλὸ. Αυτά είπαν οι απεσταλμένοι του βασιλιά. Οι Ἑλληνες αγανάκτησαν που τ' ἀκουσαν, ενώ ο Κλέαρχος αποκρίθηκε μονάχα τούτο, ὅτι δεν ταιριάζει να παραδίνουν οι νικητές τα ὄπλα τους. Και πρόσθεσε: «Ἐσεῖς, στρατηγοί, δώστε την καλύτερη και αξιοπρεπέστερη απάντηση που μπορείτε· κι εγώ θα γυρίσω στη στιγμή». Γιατί κάποιος από τους υπηρέτες τον φώναξε για να παρατηρήσει τα βγαλμένα σπλάχνα των σφαγμένων ζώων, επειδή ἐτυχε να θυσιάζει. Τότε λοιπόν αποκρίθηκε ο Κλεάνωρ από την Αρκαδία, πολὺ ηλικιωμένος πια, πως πρώτα θα πεθάνουν κι ὑστερά θα παραδώσουν τα ὄπλα.

ΚΕΙΜΕΝΟ 16

Αλλά νομίζω, ὅσοι από τους νομοθέτες θεσπίζουν τους νόμους είναι οι αδύνατοι ἀνθρωποι, το μέγα πλήθος. Νομοθετούν λοιπόν με βάση το προσωπικό τους συμφέρον, ορίζουν το καλὸ και το κακό και απονέμουν τους επαίνους και τους φόγους. Τοιουτοτρόπως εκφοβίζοντας τους δυνατότερους από τους ανθρώπους και αυτούς που ἔχουν την ικανότητα να πλεονεκτούν, για να μην ἔχουν περισσότερα από αυτούς, λένε δῆθεν ὅτι είναι ἀσχημο και ἀδικο το να ἔχουν περισσότερα από τους ἄλλους και η αδικία συνίσταται σε αυτό ακριβώς, στο να επιζητεί κανείς να ἔχει περισσότερα από τους ἄλλους· διότι αρκούνται, ὥπως νομίζω, αυτοί, επειδή είναι αδυνατότεροι, αν ἔχουν τα ίδια.

ΚΕΙΜΕΝΟ 17

Και οι Αθηναίοι, επειδή ἔβλεπαν τους Πλαταιείς, που ἦταν φίλοι τους, να ἔχουν εκδιωχθεί από τη Βοιωτία και να ἔχουν καταφύγει σε αυτούς, και τους Θεσπιείς,

πάλι, να παρακαλούν να μην αδιαφορούν εκείνοι να μένουν χωρίς πατρίδα, δεν επαινούτσαν πλέον τους τους Θηβαίους, αλλά να πολεμήσουν βέβαια από τη μία δίσταζαν κι από την άλλη σκέφτονταν ότι ήταν ασύμφορο. Ντρέπονταν, είν' αλήθεια, να τους πολεμήσουν, αλλά δεν ήθελαν και να συμμετέχουν πια στις επιχειρήσεις τους, βλέποντάς τους να εκστρατεύουν εναντίον των Φωκέων —που ήταν παλιοί φίλοι της Αθήνας— και ν' αφανίζουν πόλεις που τους είχαν δείξει και φιλία και πίστη τον καιρό του πολέμου κατά των βαρβάρων. Το αποτέλεσμα ήταν ότι η Συνέλευση των Αθηναίων ψήφισε να γίνει ειρήνη· τότε έστειλαν πρώτα πρεσβεία στους Θηβαίους, για να τους προτείνουν να πάνε κι εκείνοι μαζί τους στη Λακεδαίμονα, αν θέλουν, για διαπραγματεύσεις ειρήνης, και κατόπιν έστειλαν οι ίδιοι πρέσβεις στους Λακεδαιμονίους.

ΚΕΙΜΕΝΟ 18

Θέλω να κατεβώ από το βήμα, αφού πρώτα θυμίσω μερικά στις δύο μερίδες των πολιτών, και στη μερίδα της πόλης και στη μερίδα του Πειραιά, έτσι ώστε να ψηφίσετε όλοι έχοντας για κριτήρια αυτά που υποφέρατε εξαιτίας τους. Πρώτα πρώτα, όσοι μείνατε στην πόλη, συλλογιστείτε ότι αυτοί ασκούσαν πάνω σας μια τόσο σκληρή εξουσία, ώστε ήσασταν αναγκασμένοι να διεξάγετε με τους αδελφούς και τους γιους και τους συμπολίτες σας ένα τέτοιον πόλεμο, όπου, μολονότι έχετε ηπηθεί, βρίσκεστε στην ίδια μοίρα με τους νικητές, ενώ, αν νικούσατε, θα γινόσασταν δούλοι των Τριάντα. Αυτοί, με τις πολιτικές τους αυθαιρεσίες, μεγάλωσαν τις ιδιωτικές τους περιουσίες, ενώ εσείς, με τον εμφύλιο πόλεμο, τις έχετε ελαπτώσει.

ΚΕΙΜΕΝΟ 19

Εγώ όμως και ο Θρασύλοχος έχοντας παραλάβει (αφού παραλάβαμε) από τους πατέρες μας τόσο σπουδαία (μεγάλη) φιλία, όση (δηλ.) πριν λίγο διηγήθηκα (περιέγραψα), αυξήσαμε αυτή ακόμη περισσότερο (σε μεγαλύτερο βαθμό) από την ήδη υπάρχουσα. Όσο δηλαδή χρονικό διάστημα ήμαστε παιδιά, θεωρούσαμε ο ένας τον άλλο σημαντικότερο και από τους αδελφούς (και από αδελφό) και ούτε σε θυσία ούτε σε θεωρία (παρακολούθηση ιεροπραξιών) ούτε σε καμιά άλλη εορτή δεν παίρναμε μέρος (συμμετείχαμε) χωριστά. Όταν πάλι ανδρωθήκαμε (ενηλικιωθήκαμε), τίποτε εχθρικό ποτέ (μέχρι τώρα) δεν πράξαμε (κάναμε) ο ένας ενάντια στον άλλο, αλλά και στις ιδιωτικές (μας) υποθέσεις ο ένας έκανε κοινωνό του τον άλλο και με όμοιο τρόπο αντιμετωπίζαμε τα ζητήματα της πόλης και είχαμε τους ιδιους φίλους και γνωστούς από φιλοξενία (τα ίδια πρόσωπα θεωρούσαμε φίλους και γνωστούς από φιλοξενία).

ΚΕΙΜΕΝΟ 20

Διότι σκεφθείτε τούτο: Εσείς την ελευθερία του λόγου σε όλες τις άλλες περιπτώσεις θεωρείτε πως πρέπει να είναι τόσο κοινή σε όλους όσους ζουν σε τούτη την πόλη, ώστε να την έχετε παράσχει και στους ξένους και στους δούλους· και μπορεί να δεις σ' εμάς υπηρέτες να έχουν περισσότερη εξουσία να λένε ό,τι θέλουν, παρά οι πολίτες σε μερικές άλλες πόλεις. Και μόνο από τις πολιτικές συζητήσεις την ελευθερία την έχετε εξοβελίσει. Συνέπεια αυτού είναι στη μεν εκκλησία να ηδονίζεσθε και να κολακεύεστε, τα πάντα ακούοντας για να ευχαριστιέστε, στην εξέλιξη όμως των γεγονότων να κινδυνεύετε τώρα τον έσχατο των κινδύνων. Αν λοιπόν έχετε και τώρα τις ίδιες διαθέσεις, δεν έχω τι να πω· αν όμως θέλετε να ακούσετε όσα είναι συμφέροντα χωρίς κολακείς, τότε είμαι πρόθυμος να μιλήσω.

ΚΕΙΜΕΝΟ 21

Γιατί δεν θεωρούσαν εμπορική επιχείρηση αλλ' υψηλό λειτουργημα τη φροντίδα για τη διοίκηση των κοινών πραγμάτων και δεν πρόσεχαν από την πρώτη ημέρα της αναλήψεως της αρχής αν οι προκάτοχοί τους λησμόνησαν κανένα πλεόνασμα για να το οικειοποιηθούν αυτοί, αλλά πολύ περισσότερο πρόσεχαν αν έδειξαν αδιαφορία για καμία υπόθεση που λόγω της επείγουσας φύσεώς της ήταν ανάγκη να τακτοποιηθεί. Και για να μιλήσω με συντομία, εκείνοι είχαν τη γνώμη ότι πρέπει ο λαός ως τύραννος να διορίζει τους άρχοντας και να τιμωρεί εκείνους που παρανομούν και να παίρνει αποφάσεις για τα ζητήματα που αμφισβητούνται, εκείνοι δε που είχαν χρόνο διαθέσιμο και αρκετή περιουσία, είχαν τη γνώμη ότι πρέπει να φροντίζουν, ως υπηρέτες, για το συμφέρον των δημοσίων πραγμάτων και, αν αποδειχθούν δίκαιοι, να επαινούνται και να αρκούνται σ' αυτή την τιμή, αν πάλι διοικήσουν κακώς την πολιτεία, να μην ελπίζουν σε καμία επιείκεια, αλλ' αντιθέτως να τιμωρούνται με την αυστηρότερη ποινή.

ΚΕΙΜΕΝΟ 22

Επιπλέον (κοντά σ' αυτά) στη Σικελία οι Λεοντίνοι που ήταν από τη μια άποικοι των Χαλκιδέων και από την άλλη συγγενείς των Αθηναίων συνέβη να πολεμούνται από τους Συρακούσιους. Και επειδή (οι Λεοντίνοι) πιέζονταν εξ' αιτίας του πολέμου και κινδύνευαν να κυριευτούν με έφοδο (βίαια) εξ' αιτίας της υπεροχής των Συρακουσίων έστειλαν πρέσβεις στην Αθήνα έχοντας την αξίωση (με την αξίωση) να βοηθήσουν το λαό (εν. οι Αθηναίοι)* όσο το δυνατόν πιο γρήγορα και να σώσουν την πόλη τους από τους κινδύνους. Ανάμεσα στους απεσταλμένους (μεταξύ των απεσταλμένων) ήταν ο Γοργίας ο ρήτορας ως αρχιπρεσβευτής (επικεφαλής της πρεσβείας), ο οποίος ξεπερνούσε κατά πολύ στην ικανότητα του λόγου όλους τους γύρω απ' αυτόν (τους ομοτέχνους του). Αυτός πρώτος βρήκε ρητορικά τεχνάσματα (ρητορικούς κανόνες) και όσον αφορά την τέχνη του σοφιστού τόσο ξεπερνούσε τους άλλους ώστε να παίρνει μισθό από τους μαθητές του ως αμοιβή εκατό μνές.

ΚΕΙΜΕΝΟ 23

Αρχικά λοιπόν, εάν αναζητείς την αρετή του άνδρα, είναι εύκολο, (ενν. να το διαπιστώσεις) τι είδους ακριβώς είναι η αρετή του άνδρα, δηλαδή να είναι ικανός να ασχολείται με τις υποθέσεις της πολιτείας και ασχολούμενος με τις υποθέσεις να ευεργετεί τους φίλους και τους εχθρούς να τιμωρεί και να προσέχει να μην πάθει τίποτε τέτοιο. Εάν αναζητείς την αρετή της γυναικας, δεν είναι δύσκολο να το εξηγήσει κανείς, πως αυτή πρέπει να ρυθμίζει σωστά τις υποθέσεις του σπιτιού, διαφυλάσσοντας τα του οίκου και μένοντας (ουσα) υπάκουη στον άνδρα. Και διαφορετική είναι η αρετή του παιδιού, και του κοριτσιού και του αγοριού, και του μεγαλύτερου σε ηλικία άνδρα, κι αν αναζητείς του ελεύθερου ανθρώπου, κι αν αναζητείς του δούλου. Και υπάρχουν πάρα πολλές άλλες αρετές, ώστε δεν είναι δύσκολο να μιλήσει κανείς σχετικά με το τι είναι η αρετή.

ΚΕΙΜΕΝΟ 24

Οι νόμοι των Κρητικών δεν θεωρούνται χωρίς λόγο οι πιο υπέροχοι και πιο επιτυχημένοι απ' όλους τους Έλληνες. Είναι σωστοί γιατί κάμνουν ευτυχισμένους

εκείνους που τους χρησιμοποιούν, τους παρέχουν δηλαδή όλα τα αγαθά. Και είναι τα αγαθά δυο ειδών: άλλα ανθρώπινα, άλλα θεϊκά και από τα θεϊκά εξαρτώνται τα άλλα. Αν κάποια πόλη παραδέχεται τα μεγαλύτερα, αποχτά και τα κατώτερα, αν όχι, στερείται και τα δυο. Και είναι μικρότερης αξίας τα αγαθά στα οποία πρώτο έρχεται η υγεία, δεύτερο το κάλλος, τρίτο η δύναμη στο τρέξιμο και σε όλες τις άλλες σωματικές ασκήσεις, τέταρτο ο πλούτος, όχι ο τυφλός αλλά εκείνος που έχει οξύτατη όραση που βεβαίως συνοδεύεται από τη φρόνηση.

ΚΕΙΜΕΝΟ 25

Τόσα πάνω—κάτω είπε ο Νικίας, νομίζοντας πως με τον όγκο των δυσκολιών που πρόβαλε ή θ' απομάκρυνε τους Αθηναίους από το σχέδιό τους, ή, αν τον ανάγκαζαν να κάνει την εκστρατεία, θα ξεκινούσε κατοχυρωμένος όσο ήτανε δυνατό. Αυτοί όμως δεν κλονίστηκαν στη μεγάλη τους επιθυμία να εκστρατεύσουν από το τεράστιο κι ενοχλητικό βάρος των προετοιμασιών, αλλ' αντίθετα τους άναψε η διάθεση περισσότερο, ώστε κατάντησε να φέρει το αντίθετο αποτέλεσμα· γιατί θεώρησαν πως τους είχε ορμηνέψει σωστά και ότι ο στρατός τώρα θα ήταν πιο ασφαλισμένος. Και τους έπιασε όλους μεγάλος πόθος να πάρουνε μέρος στην εκστρατεία, τους πιο ηλικιωμένους από τη μια με την ιδέα πως ή θα υποδούλωναν τα μέρη που πήγαιναν να χτυπήσουν ή τουλάχιστον πως τόσο μεγάλη δύναμη δεν μπορούσε να πάθει καμιά συμφορά, τους νέους στην ακμή της ηλικίας τους από την άλλη τους κυρίεψε η λαχτάρα να ιδούν και να γνωρίσουν από κοντά την άγνωστη χώρα, ελπίζοντας συγχρόνως πως θα επιζήσουν· το πλήθος του λαού στρεφόταν πρώτα στο άμεσο κέρδος του στρατιωτικού μισθού και δεύτερο στην κατάχτηση μιας ηγεμονίας, όπου θα υπήρχε πάντα ανάγκη μισθοφόρων.

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ ΚΕΙΜΕΝΩΝ

ΚΕΙΜΕΝΟ 1°

έπισταμαι + αιτ. ἡ ειδ. προτ. = ξέρω καλά
έπισταμαι + κτγ. μτχ. = ξέρω ότι
έπισταμαι + τελ.απρφ. = ξέρω να (γνωρίζω πώς να κάνω κάτι)
ύφιεμαι = αφήνω, παραμελώ, αποφεύγω
ύφιεμαι (παθ.) = το φάνω κάτω, αδρανώ, υποτάσσομαι
φείδομαι τίνος = λυπάμαι, λογαριάζω, χρησιμοποιώ με φειδώ
τίθημι = 1) θέτω, τοποθετώ, διευθετώ 2) κάνω 3) κατατάσσω, θεωρώ
πείθομαι τίνι = πείθομαι σε κάποιον, εμπιστεύομαι κάποιον/ υπακούω, ακολουθώ
πείθομαι + απρφ. = πείθομαι να...
πέποιθα = έχω πεποίθηση
πέπεισμαι = είμαι πεπεισμένος

ΚΕΙΜΕΝΟ 2°

κακῶς ποιῶ = λεηλατώ
προσείλοντο< αορ. β' του **προσαιροῦμαι** = εκλέγω
ἀφεστηκυίας < μτχ. πρκ. του ἀφίσταμαι = αποστατώ, επαναστατώ, αποφεύγω
παρῆσαν< πρτ. του πάρειμι = ακολουθώ, βοηθώ, παραβρίσκομαι

ΚΕΙΜΕΝΟ 3°

ἀθυμῶ: χάνω το θάρρος, δυσανασχετώ
είμι (υπαρκτικό)
δηχθείς (δάκνομαι): δαγκώνομαι
λακτισθείς (λακτίζομαι): χτυπιέμαι

ΚΕΙΜΕΝΟ 4°

Χαλεπός = δύσκολος/ σκληρός / εχθρικός / δυσβάστακτος
Ίδιωτης = 1) ο απλός πολίτης, αυτός που δεν παίρνει μέρος στη δημόσια ζωή 2) ο κοινός άνθρωπος 3) ο άπειρος, ο αμαθής, ο απλοϊκός
Άγαμαι = θαυμάζω ή φθονώ
‘Υπεξαιρέω- ώ = αφαιρώ λίγο λίγο ή κρυφά/ βγάζω από τη μέση, αφανίζω/ σφετερίζομαι
Άκρατης = ανίσχυρος/ αχαλίνωτος
Έγκρατής -ές = 1) αυτός που έχει κράτος (δύναμη, εξουσία), ο ισχυρός 2) αυτός που είναι κύριος του εαυτού του, ο εγκρατής
‘Ο ή ἀνδραποδωδης, τὸ ἀνδραποδῶδες = ο δουλοπρεπής

ΚΕΙΜΕΝΟ 5°

δημηγορεῖν < απρφ.ενεστ. του δημηγορέω-ω = μιλάω δημόσια, αγορεύω στη συνέλευση του λαού
μεταστῆσαι < απρφ. αορ. του μεθίστημι = αλλάζω, μεταβάλλω
ἄψασθαι < απρφ.μ. αορ. του ἄπτομαι = αγγίζω, θίγω

ΚΕΙΜΕΝΟ 6°

ἀναβιβάζω = ανεβάζω

ἀναβιβάζομαι (ως δικανικός όρος) = 1) φέρνω στο δικαστήριο κάποιον ως μάρτυρα
2) φέρνω στο δικαστήριο κάποιον ως κατηγορούμενο

ἐνθυμέομαι -οῦμαι = αναλογίζομαι, σκέφτομαι/ λαμβάνω υπόψιν μου

εὗ πάσχω = ευεργετούμαι

εὗ ποιῶ = ευεργετώ

εὗ πράττω = ευτυχώ

ΚΕΙΜΕΝΟ 7°

ἐνταῦθα = 1) ως τοπικό επίρρ. = εδώ, εκεί. 2) ως χρον. Επιρρ. = τώρα, τότε, ύστερα

Είσεσθε = μελ. του **οἶδα** = γνωρίζω, μαθαίνω

Συναγωνίζομαι τινὶ = συνεργάζομαι με κάποιον, αγωνίζομαι στο πλάι κάποιου, αγωνίζομαι με κάποιον

Ἀπολαμβάνω = παίρνω από κάποιον, παίρνω πίσω, ξαναπαίρνω, αποκλείω, σταματώ

ΚΕΙΜΕΝΟ 8°

παρέχω και σχεδόν με την ίδια χρήση και το μέσο **παρέχομαι** = παρέχω/ προξενώ/ αποδίδω/ επιτρέπω/ παρουσιάζω (συχνά με δοτ. και αιτ. –εμμ. και αμ.αντικ. και απρφ. του σκοπού) (με αιτ.-αντικ. και αιτ. – κατηγ. = κάνω)

ὑπολαμβάνω + απρφ. ἡ με δύο αιτ. = νομίζω

ὑπολαμβάνω (αμτβ.) = λαμβάνω το λόγο (και λέω)

νόμον τίθημι ἢ τίθεμαι = θεσπίζω νόμο

εἰκότως :επιρρ. = δικαιολογημένα, φυσικά

ἐπιτάπτω = ορίζω κάποιον επιτηρητή/διατάσσω, επιβάλλω

ΚΕΙΜΕΝΟ 9°

φεύγω = τρέπομαι σε φυγή

ἐπιδιώκομαι = καταδιώκομαι

χειμάζομαι = ταλαιπωρούμαι από τρικυμίες

ἐπεληλυθότα < μετοχή παρακειμένου του επέρχομαι

ΚΕΙΜΕΝΟ 10°

ἴδιος – α –ον = δικός μου/ ιδωτικός, προσωπικός

άμελῶ τινος = παραμελώ, αδιαφορώ

διαλλάττω = 1) συμφλιώνω 2) ανταλλάσσω 3) διαφέρω

βοήθεια = 1) βοήθεια/ σωτηρία 2) επικουρικό στρατιωτικό σώμα

ἐντεῦθεν = από δω κι από κει/ από τότε, από δω και πέρα

λαμβάνω = 1) παίρνω 2) συλλαμβάνω

ΚΕΙΜΕΝΟ 11°

Άπορια = έλλειψη πόρων, δυσκολία, αμηχανία, στεναχώρια, δισταγμός, στέρηση, φτώχια

Παρέχω = προμηθεύω, δίνω, προκαλώ, προξενώ, παρουσιάζω, γεννώ, επιτρέπω (+ δύο αιτ., ή με αιτ. + δοτ.)

Άγων- ώνος = 1) γώνας, προσπάθεια, μάχη, άμιλλα 2) **ως δικανικός όρος** = δίκη

Εὖ λέγω = μιλώ καλά, επαινώ

δεινός = 1) φοβερός, ικανός 2) με καλή σημασία = σεβαστός 3) εξαιρετικός, επιδέξιος, ικανός 4) για ρήτορες = αυτός που έχει μεγάλη ρητορική ικανότητα

ΚΕΙΜΕΝΟ 12°

όμονοῶ: έχω τα ίδια φρονήματα, συμφωνώ

πάνυ μὲν οὖν: βεβαιότατα

συγχωρέω-ῶ: συγκατατίθεμαι, συμφωνώ

ΚΕΙΜΕΝΟ 13°

διαρρήδην: επιρρ. = ρητά/ κατηγορηματικά/ ξεκάθαρα

ἀποδείκνυμι = 1) δείχνω/ παρουσιάζω/ δημοσιεύω 2) αποδεικνύω(με επιχειρήματα)
3) ορίζω, καθορίζω, κάνω

ἐπιτηδεύω = ασχολούμαι/ επιδιώκω

παρακατίθημι και παρακατίθεμαι = καταθέτω κάτι/ παραδίδω κάτι προς φύλαξη, εμπιστεύομαι

ΚΕΙΜΕΝΟ 14°

Θαρρέω-ῶ (αμτβ.) = 1) έχω θάρρος/ είμαι αισιόδοξος/ νιώθω ασφαλής 2) είμαι θρασύς

Θαρρῶ τι = αναλαμβάνω κάτι με θάρρος

Θαρρῶ τίνα = έχω εμπιστοσύνη σε κάποιον

Θαρρῶ + τελ.απρφ. = τολμώ να...,

Θαρρῶ + ειδ. απρφ. = πιστεύω ότι...

παραιρέω-ῶ = απομακρύνω, διώχνω

παραιροῦμαι (μές.)= παίρνω κάτι αφαιρώντας από τον άλλο/ ελαττώνω

ἐνδέχομαι = παραδέχομαι/επιδέχομαι

ἐνδέχεται (απρος.) = είναι δυνατόν, είναι ενδεχόμενο

τα ἐνδεχόμενα = τα δυνατά

ἐκ τῶν ἐνδεχομένων = με όλα τα δυνατά μέσα

εἰς τὸ ἐνδεχόμενον = όσο το δυνατόν

μέμνημαι τίνος = φέρνω στο νου μου κάτι, θυμάμαι

μέμνημαι + κτγ. μτχ. = θυμάμαι ότι...

μέμνημαι + απρφ. = θυμάμαι να..., προσπαθώ να...

ΚΕΙΜΕΝΟ 15°

θύραι: ανάκτορα

ιερά ἔξηρημένα: τα σπλάχνα των θυσιασθέντων βγαλμένα

ιόντας < μτχ. του είμι
ῆξω < μέλλοντας του ἥκω
ἴδοι < γ.ενικ. αορ. β' του όράω-ῶ

ΚΕΙΜΕΝΟ 16°

Άσθενής = ἀρρωστος, φτωχός
Οἱ πολλοὶ= το πλήθος, ο λαός, οι δημοκρατικοί, οι περισσότεροι
Ψόγος = αποδοκιμασία (ρήμα: ψέγω)
Ἐκφοβέω τινά = προκαλώ φόβο σε κάποιον
Ἐρρωμένος = δυνατός, ισχυρός
Πλέον ἔχω = α) πλεονεκτώ, β) παίρνω τα περισσότερα
Τό ἵσον ἔχω = α) έχω τα ίδια δικαιώματα, β) παίρνω τα ίσα
Φαυλότερος = κατώτερος
Ἀποφαίνω = αποδεικνύω

ΚΕΙΜΕΝΟ 17°

ἐκπεπτωκότας<**ἐκπίπτω** = ναυαγό, εξορίζομαι, εξορμώ, εξέρχομαι, εκδιώκομαι
σφᾶς < αιτ. πληθ. του τρίτου προσώπου της προσωπικής αντωνυμίας
ἀπόλιδας= χωρίς πατρίδα
ἐπήνουν < ἐπαινέω-ῶ

ΚΕΙΜΕΝΟ 18°

καταβαίνειν = (εδώ, επειδή είναι δικανικός λόγος) κατεβαίνω από το βήμα
φέρω τὴν ψῆφον= ψηφίζω, αποφασίζω

ΚΕΙΜΕΝΟ 19°

ἄγω θυσίαν = θυσιάζω
ἄγω ἑορτὴν = γιορτάζω
διάκειμαι = είμαι διατεθημένος, βρίσκομαι σε τέτοια κατάσταση

ΚΕΙΜΕΝΟ 20°

ώδι = το επίρρημα ώδε + το δεικτικό πρόσφυμα – i = ἔτσι, ως εξής
μεταδίδωμι τινὶ τινος = δίνω σε κάποιον μέρος από κάτι
ἐνίοι-αι, -α = μερικοί-ές-ά
ἐκκλησία = συνέλευση του λαού
τρυφάω - ω = ζω ακόλαστα/ με πολυτέλεια/ καλοπερνάω
διάκειμαι = συμπεριφέρομαι/ είμαι διατεθειμένος
τροπ.επιρρ. + διάκειμαι τινὶ ἡ πρός τινα =έχω προς κάποιον τη διάθεση που δείχνει το επίρρημα
τροπ.επιρρ. + διάκειμαι ὑπὸ τινος = έχω από κάποιον μεταχείριση ἡ την αντιμετώπιση που δείχνει το επίρρημα

ΚΕΙΜΕΝΟ 21°

Λειτουργία = δημόσιο λειτουργημα/ αξίωμα στην Αθήνα, με βάση το οποίο οι εύποροι πολίτες αναλάμβαναν με δικά τους έξοδα δημόσιες υπηρεσίες, όπως η τριηραρχία, η χορηγία κτλ.

Ή επιμέλεια τῶν κοινῶν = η φροντίδα για τις δημόσιες υποθέσεις, η δημόσια υπηρεσία

Λῆμμα < λαμβάνω = εισόδημα, κέρδος, κάτι που λαμβάνεται

Τέλος = 1) συμπλήρωση, διεκπεραίωση, τέλος 2) σκοπός 3) φόρος, πληρωμή 4) τμήμα στρατού 5) αξίωμα

οἱ ἐν τέλει = οι άρχοντες

διαγιγνώσκω = 1) γνωρίζω, διαχωρίζω 2) κρίνω, αποφασίζω

σχολή = αργία/ ευκαιρία/ άνεση/ καιρός **σχολῆ** (δοτικοφανές επίρρ.)= αργά/ με δυσκολία **σχολὴν ἄγω** = ησυχάζω/ ευκαιρώ, διαθέτω χρόνο

ζημία = 1) ζημιά 2) πρόστιμο/ τιμωρία

ΚΕΙΜΕΝΟ 22°

ρύσσασθαι (ρύομαι = λυτρώνω, σώζω)

ΚΕΙΜΕΝΟ 23°

εύλαβεῖσθαι = να προσέχει

διελθεῖν = να εξηγήσει κανείς

οὐκ ἀπορία (ἐστί) = δεν είναι δύσκολο

ΚΕΙΜΕΝΟ 24°

ῆρτηται = έξηρτηται

ΚΕΙΜΕΝΟ 25°

πρᾶγμα = έργο, πράξη, υπόθεση· στον πληθ.:**πράγματα** = πράγματα, υποθέσεις, περιστάσεις, καταστάσεις. Με κακή σημασία : **πράγματα** = ενοχλήσεις, στεναχώριες

πράγματα παρέχω τινὶ = ενοχλώ κάποιον, **πράγματα ἔχω παρά τινος** = ενοχλούμαι από κάποιον, **οἱ ἐν τοῖς πράγμασι** = οι άρχοντες

έξηρέθησαν< παθ. αορ. του **έξαιρεομαι-οῦμαι** = εκλέγομαι, επιλέγομαι, μου αφαιρείται κάτι, χάνω κάτι, αποβάλλω

παρασκευή (<παρασκευάζω) = προπαρασκευή, προετοιμασία

περιέστη < αορ. β' του **περιίσταμαι** = στέκομαι ολόγυρα, περικυκλώνω, περικλείω, καταντώ, καταλήγω, πηγαίνω χειρότερα

θεωρία (<θεωρῶ) = το θέαμα, το να βλέπει κάποιος κάτι, το να είναι κάποιος θεατής σε αγώνες δημόσιους. **για σκέψη** = εξέταση, σκέψη, συλλογισμός. **για**

θεωρούς = η αποστολή πρεσβευτών σε μαντεία ή σε αγώνες

οἴσειν < απρφ. μελλ. του **φέρω** = φέρνω, μεταφέρω, σηκώνω, υποφέρω, υπομένω, προσκομίζω, δίνω. **ἄγω καὶ φέρω** = λεηλατώ, αρπάζω, **την ψῆφον φέρω** = ψηφίζω, **βαρέως φέρω** = λυπάμαι, αγανακτώ

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ ΔΙΚΑΝΙΚΩΝ ΟΡΩΝ

A

- ἀβίωτος: αφόρητος.
- ἀβίωτος ἐστί τινι: ο βίος είναι ανυπόφορος σε κάποιον.
- ἀγαθος: ευγενής, καλός, ανδρείος.
- ἄριστος: ευγενής.
- τύχη ἀγαθῆ: με το καλο.
- ἀγαθὰ φρονῶ: ἔχω καλά αισθήματα.
- ἀγαθὰ πάσχω: ευεργετούμαι.
- ἀγαθὰ ποιῶ: ευεργετώ.
- ἀγαπητῶς: πρόθυμα, με κόπο, μόλις και με τα βίας.
- ἀγγέλλω πόλεμον: κηρύζω πόλεμον.
- ἀγνοοῦμαι: είμαι ἀγνωστος, δεν γίνομαι αντιληπτός.
- ἀγνώς είμι τινός: αγνοώ κάποιον.
- ἀγοραίος: αυτός που περνάει την ώρα του στην αγορά.
- ἀγοραία ἡμέρα: δικάσιμη.
- ἀγορεύω: δημηγορώ.
- ἄγχιστος: ο πάρα πολύ κοντινός.
- ἄγω: οδηγώ, πορεύομαι, διοικώ.
- ἄγω καὶ φέρω: λεηλατώ, μεταφέρω.
- ἄγω ἐορτήν: εορτάζω.
- ἄγω θυσίαν: θυσιάζω.
- ἄγω εἰρήνην: ησυχάζω.
- ἄγω τείχος: κατασκευάζω τείχος.
- ἄδειαν ἄγω: είμαι σε ασφάλεια.
- ἄγομαι φόνου: κατηγορούμαι για φόνο.
- ἄγω τινὰ τιμιώτερον: αποδίδω σε κάποιον μεγαλύτερη αξία, υπερεκτιμώ.
- ἀγών λόγων: καιρός για λόγους.
- ἀγών μάχης: καιρός για μάχη.
- καθίστημι τινά είς ἄγῶνα: μπλέκω κάποιον σε δίκη.
- ἀγωνίζομαι: προσπαθώ, διεξάγω αγώνα.
- ἀγωνίζομαι γραφήν (ή δίκην): διεξάγω δικαστικό αγώνα.
- ὁ ἀγωνιζόμενος: ο κατηγορούμενος.
- οἱ ἀγωνιζόμενοι: οι διάδικοι.
- ἀδεῶς: ἀφοβά.
- ἄρχω χειρῶν ἀδίκων: αρχίζω πρώτος να αδικώ.
- ἀδύνατος λέγειν: μέτριος ρήτορας.
- ἀθυμέω-ῶ: είμαι απογοητευμένος, στεναχωριέμαι.
- ἄθυμος: στεναχωρημένος, απογοητευμένος.
- ἀθύμως ἔχω: χάνω το θάρρος μου.
- αἰκίζομαι: βλάπτω, προσβάλλω.
- αἴρεσις: ἀλωση, κατοχή, εκλογή.
- αἴρεσιν δίδωμι: παρέχω το δικαιώμα της εκλογής.
- αἴρεσιν λαμβάνω: ἔχω το δικαιώμα της εκλογής.

αίρέω-ῶ: λαμβάνω, καταλαμβάνω, αιχμαλωτίζω.
 αίροῦμαι: λαμβάνω, εκλέγομαι, προτιμώ.
 αίροῦμαι γνώμην: αποδέχομαι γνώμη.
 αἴρω: υψώνω, απομακρύνω, μεταφέρω.
 αἴρομαι κίνδυνον: αναλαμβάνω τον κίνδυνο.
 δίκην παρὰ τινός αἴρομαι: εκδικούμαι κάποιον.
 αἴσθησιν ἔχω τινός: έχω αντίληψη κάποιου.
 αίτια: αίτιο, αφορμή, κατηγορία.
 αίτιάν ἔχω ἢ ύπεχω: κατηγορούμαι.
 ἐν αἰτίᾳ ἔχω τινά: κατηγορώ, θεωρώ κάποιον ένοχο.
 ἀπολύω τινά τῆς αἰτίας: απαλλάσσω κάποιον από την κατηγορία.
 αίτιάμαι-ῶμαι: κατηγορώ, προφασίζομαι.
 αίωροῦμαι τὴν ψυχήν: αμφιταλαντεύομαι ψυχικά.
 ἐν ἀκαρεῖ: σε μια στιγμή.
 ἀκινδύνως ἔχω: δε διατρέχω κίνδυνο.
 ἀκμάζω: είμαι ακμαίος, ισχυρός.
 ἀκμάζει: είναι κατάλληλη στιγμή.
 εὗ ἀκούω: επαινούμαι.
 κακῶς ἀκούω: κακολογούμαι.
 ἄκρα: κορυφή, ύψωμα, ακρωτήριο.
 κατ' ἄκρας: εξ' ολοκλήρου.
 ἄκριτος: συγκεχυμένος, αδίστακτος.
 ἄκυρον ποιῶ τὸ ἀξίωμα: μειώνω την εξουσία.
 οἱ ἀλήθειαν ἀσκοῦντες: οι φιλαλήθεις.
 ἄλις: αρκετά.
 ἀλίσκομαι: συλλαμβάνομαι, κυριεύομαι.
 ἄλλῃ: κατ' ἄλλο τρόπο, σε ἄλλα μέρη.
 ὁ ἄλλος χρόνος: το παρελθόν.
 ἄλλοτριος: ξένος.
 ἄλλοτρίως διάκειμαι ή ἔχω πρός τινά: ἔχω εχθρική διάθεση απέναντι σε κάποιον.
 ἄμαθῶς ἔχω: ἔχω ἀγνοία.
 ἄμαρτάνω: βλάπτω, διαιράττω αδίκημα.
 ἄμαρτάνω τῆς γνώμης τινός: διαψεύδω τη γνώμη κάποιου.
 ἐπ' ἄμφοτερα ἔχω: ταλαντεύομαι.
 ἄμῶς γέ πως: κατά κάποιον τρόπο.
 ἄμῶς γέ που: σε κάποιο μέρος.
 ἀναγκαῖος: αναπόφευκτος.
 τὰ ἀναγκαῖα: τα προς το ζην.
 ἐν ἀνάγκῃ ἔχομαι: πιέζομαι από ανάγκη.
 ἀνάγω: μεταφέρω.
 ἀνάγω (ή ἀνάγομαι) ναῦν: αποπλέω, ανοίγομαι στο πέλαγος.
 ἀνακρούω: εμποδίζω.
 καταγιγνώσκω τινός ἀνανδρία: θεωρώ κάποιον ἀνανδρό.
 ἀνάστατος γίγνομαι: καταστρέφομαι, ερημώνομαι, αναστατώνομαι.
 ἀνελπίστως ἔχω: είμαι απελπισμένος.

ἀνθάπτομαι: προσβάλλω, επιχειρώ.
 ἀνίημι: αφήνω, εγκαταλείπω.
 ἀνίημι τὴν φυλακήν: χαλαρώνω τον αποκλεισμό.
 ἀντέχω περὶ τίνος: επιμένω σε κάτι.
 ἀντίος: αντιμέτωπος.
 ἀντίπαλον δέος: ο φόβος των εχθρών.
 ἀντίποιῶ: ανταποδίδω.
 ἀντίρωρος: αντιμέτωπος.
 ἀντίρροπος: ισόρροπος, ισοβαρής.
 ώς ἀνυστόν: όσο το δυνατόν.
 οἱ ἄνω χρόνοι: το παρελθόν.
 οἱ ἄνωθεν: οι πρόγονοι.
 πολλοῦ ἄξιος: αξιόλογος.
 ούδενὸς ἄξιος: ασήμαντος.
 ἄξιός είμι: δικαιούμαι.
 ἀπαθής: αβλαβής, αναισθητος.
 ἀπεῖπον: αρνήθηκα.
 ἀπεῖπον + απρφτ: απαγόρευσα.
 ἀπεῖπον + μτχ: κουράστηκα.
 ἀπειρημένον: το απαγορευμένο.
 ώς ἀπλῶς είπεῖν: για να το πω γενικά.
 τὸ ἀποβαῖνον: το αποτέλεσμα.
 ἀποδείκνυμι νόμον: δημοσιεύω νόμον.
 ἀποδίδωμι τὰ ὄνόματα: ανακοινώνω τα ονόματα.
 ἀποκνέω-ῶ: από φόβο αποφεύγω.
 ἀποκνῶ τὸν πλοῦν: αναβάλλω την εκστρατεία από φόβο.
 ἀπόμισθος: απλήρωτος.
 ποιῶ τινα ἀπόμισθον: απολύτως κάποιον χωρίς καταβολή μισθού.
 ἀπορία: δυσκολία, στεναχώρια, ἔλλειψη.
 εἰς ἀπορίαν καθίσταμαι: περιέρχομαι σε δύσκολη θέση.
 ἐν ἀπόροις είμι: βρίσκομαι εν μέσω δυσχερειών.
 ἀποστερέω-ῶ: αφαιρώ, αρπάζω.
 ἀποτρέπομαι: αποσύρομαι.
 ἀποτρέπομαι ἄλλην ὁδόν: στρέφομαι σε άλλη οδό.
 ἀποχρῶμαι τινα: φονεύω κάποιον.
 ἄπτομαι: αγγίζω, εξετάζω.
 ἄπτομαι τῶν πολιτικῶν πραγμάτων: αναμειγνύομαι στα πολιτικά.
 ἀργύριον: χρήματα, τεμάχιο αργύρου.
 σκοπῶ τὸ λυσιτελέστατον πρὸς ἀργύριον: αποβλέπω προς το οικονομικά ωφέλιμο.
 ἄρνυμαι: κερδίζω, αποκομίζω.
 ἄρχομαι: εξουσιάζομαι.
 σφόδρα ἄρχομαι: καταπιέζομαι ως πολίτης.
 ἀσύμφορον: ζημία.
 ἄτιμος: ο στερηθείς των πολιτικών δικαιωμάτων.
 ἄτιμον τινά ποιοῦμαι: τιμωρώ κάποιον στερώντας του τα πολιτικά δικαιώματα.

αύτόματος θάνατος: φυσικός θάνατος.
έπι πᾶν ἀφικνοῦμαι: δοκιμάζω κάθε μέσο.

Β

βαθύνω τὴν φάλαγγα: αυξάνω το βάθος της φάλαγγας.
βαρὺς εἰμί τινι: είμαι ενοχλητικός σε κάποιον.
βίᾳ πάσχω: ασκείται εναντίον μου βία.
πρὸς τὸ βίαιον: διά της βίας.
βλασφημία: κακολογία.
ἀπολύομαι τὰς βλασφημίας: διαλύω τις κατηγορίες.
βούλομαι τά τινος: έχω τα φρονήματα κάποιου.
τὸ βουλόμενον: η επιθυμία.
τὶ βούλεται ταῦτα;: τι σημαίνουν αυτά;
βραχύς: μικρός, σύντομος.
ώς ἐν βραχεῖ εἴπειν: για ναμην πολυλογώ.

Γ

γείνομαι: γεννιέμαι.
οἱ γεινάμενοι: οι γονεῖς.
ὁ ἐγγύτατα γένους: ο στενός συγγενής.
γίγνομαι ἐπί τινι: περιέρχομαι στην εξουσία κάποιου.
γίγνομαι ὑπό τινι: υποτάσσομαι σε κάποιον.
γιγνόμενοι δασμοί: εισπραττόμενοι φόροι.
οὕτω γιγνώσκω: τέτοια γνώμη έχω σχηματίσει.
γιγνώσκω τὰ δίκαια: λαμβάνω δίκαιη απόφαση.
προσέχω τὴν γνώμην: στρέφω την προσοχή.
τοιαύταις γνώμαις χρῶμαι: έχω τέτοιες αντιλήψεις.
ήττῶμαι τῇ γνώμῃ: χάνω το θάρρος μου.
γνωρίμως ἔχω: διάκειμαι φιλικά.

Δ

δαίμων: θεός, μοίρα.
σὺν δαίμονι: κατά τύχη.
δαμοσία σκηνή: σκηνή του βασιλιά της Σπάρτης.
οἱ περὶ τὴν δαμοσίαν: το συμβούλιο του βασιλιά.
τὰ δεινά: οι συμφορές.
ἐν δεινῷ είμι: βρίσκομαι σε δύσκολη θέση.
δεξιάς δόντες καὶ λαβόντες: ανταλλάξαντες χειραψία μετά διαβεβαιώσεων

δεξιάς φέρω: φέρω διαβεβαιώσεις.
 δεῖ: είναι ανάγκη.
 δεῖ τινος: υπάρχει έλλειψη κάποιου.
 τὰ δέοντα: τα πρέποντα, το καθήκον.
 δέομαι: παρακαλώ, στερούμαι.
 δέομαι βίου: έχω ανάγκη να κερδίσω τη ζωή μου.
 δημοσίᾳ: με δαπάνες του δημοσίου.
 διαγιγνώσκω: ξεχωρίζω, διακρίνω, αποφασίζω.
 διεγνωσμένη κρίσις: ειλημμένη απόφαση, αυτή που έχει παρθεί.
 διάγνωσιν ποιούμαι: εκδίδω απόφαση.
 δίαιτα: τρόπος ζωής.
 διαιτῶμαι ἀφθόνως: ζω πλουσίως.
 διακρούομαι τὸ δοῦναι δίκην: διαφεύγω την τιμωρία.
 διαμένω ὕν: συνεχώς είμαι.
 διάνοιαν: νους, πνεύμα, ιδέα.
 ἀνθρώπινη διάνοια: ανθρώπινη λογική.
 διαψήφισις: ψηφοφορία, απόφαση.
 τὰ πρὸς ἄλλήλους δίκαια: οι αμοιβαίες υποχρεώσεις.
 ἐπὶ πᾶσι τοῖς δικαίοις: με κάθε ειλικρίνεια.
 τὰ δίκαια πράττω: ασκώ τη δικαιοσύνη.
 δίκη: δικαιοσύνη.
 ἐσχάτη δίκη: μέγιστη τιμωρία.
 δίκην δίδωμι: τιμωρούμαι.
 δίκην λαμβάνω: τιμωρώ.
 δίκην ὄφλισκάνω: καταδικάζομαι.
 δίκην ὑπέχω: υποβάλλομαι σε δίκη.
 ἀγωνίζομαι δίκην: υπερασπίζω δικαστική υπόθεση.
 δίδωμι δίκας Ἰσας καὶ ὁμοίας: δικάζω με βάση την ισονομία.
 ὁ διώκων: ο κατήγορος.
 ὁ διωκόμενος: ο κατηγορούμενος.
 εὗ ἡ κακῶς δρῶ τίνα: ευεργετώ ἡ βλάπτω κάποιον.
 εὕ δεδραγμένα: κατορθώματα.
 δύναμις: επιρροή, ικανότητα.
 είμὶ ἐν δυνάμει: έχω στα χέρια μου την εξουσία.
 τὸ κατὰ δύναμιν εἴναι: όσο είναι δυνατό.
 δυναστεία: κυριαρχία, εξουσία.
 ἐκβάλλω τὴν δυναστείαν: καταλύω τη βασιλεία.
 τὰ δύσφορα: οι θλίψεις, οι δυστυχίες.

E

έγκαλέω-ῶ: κατηγορώ.
 ἵδια έγκλήματα: ιδιωτικά συμφέροντα.
 ἔγωγε: εγώ τουλάχιστον.
 τὸ κατ' ἐμέ: όσο εξαρτάται από μένα.

έθίζω: συνηθίζω κάποιον να...

έθίζομαι: συνηθίζω εγώ να...

είκάζω: απεικονίζω, συμπεραίνω, παρομοιάζω.

ώς είκασαι: όσο μπορεί κανείς να μαντεύσει.

τὸ νῦν εἶναι: τώρα.

τὸ σήμερον εἶναι: σήμερα.

ἐν τινὶ ἔστι: εξαρτάται από κάποιον.

ἔστιν ὄστις: κάποιος.

οὐκ ἔστιν ὄστις: κανείς.

ἔστιν ὅπως: κάπως.

οὐκ ἔστιν ὅπως: με κανέναν τρόπο.

ἔσσομενοι: μεταγενέστεροι.

εἰμὶ ἀπό τινος: είμαι μακριά από κάποιον.

εἰμὶ ἐπί τινα: είμαι εναντίον κάποιου.

εἰσαγγέλλω τινά: καταγγέλλω κάποιον.

εἰσαγγέλλω τινί τι: αναγγέλλω κάτι σε κάποιον.

εἰσέρχεται τινά: ἐρχεται στο νου κάποιου.

εἴωθα: συνηθίζω.

τὸ είωθός: η συνήθεια.

έγκαλοῦμαι τὴν ὄργήν: διεγείρω την οργή.

έκφαινω πόλεμον: κηρύττω πόλεμον.

έκφεύγω δίκην: αθωώνομαι.

έλαύνω: οδηγώ, προχωρώ ἐφιππος.

εἰς τοσοῦτον ἔλαύνω: προχωρώ μέχρι σ' αυτό το σημείο.

έμπιπτω: εισορμώ, προσβάλλω, επιτίθεμαι.

ἐναγάνωνιο θεοί: οι επόπτες των αγώνων.

ἔννοια: σκέψη, σκόπος.

ἐντείνω: τεντώνω, επιμένω.

ἔξαγώγιμα: τα εξαγόμενα προϊόντα.

ἔξαρνός είμι: αρνούμαι.

ἔξηγέομαι-οῦμαι: είμαι αρχηγός, διοικώ.

ἔξηγοῦμαι ἀγαθόν τί τινα: ως οδηγός παρέχω ωφέλιμη υπηρεσία.

ἐπαναχωρέω-ῶ: επανέρχομαι, αποσύρομαι.

ἐπαναχωρέω-ῶ εἰς τοῦμπαλιν: επιστρέφω.

ἐπέκεινα: πέρα (επιρρηματική σημασία).

οἱ ἐπέκεινα: οι προγενέστεροι (σαν επιθετικός προσδιορισμός).

ἐπέχω: αναβάλλω, εμποδίζω, συγκρατώ.

ἐπέχω ὅν ὥρμηκα: αναβάλλω τα σχέδιά μου

ἐπιβολή: τοποθέτηση, πρόστιμο.

ἐπιβουλή: εχθρική ενέργεια, σχέδιο εναντίον κάποιου.

ἐπίκουρος: βοηθός, σύμμαχος.

ἐπιμέλειαν ποιοῦμαι: φροντίζω.

ἐπιτήδειος: κατάλληλος.

ἐπιτίμιος: αυτός που γίνεται προς τιμήν κάποιου.

ἐπίτιμος: ο ἔχων πολιτικά δικαιώματα.

έργαζομαι χρήματα: αποκτώ χρήματα.

έργω: εμπράκτως.

έρχομαι είς τὰ παραγγελλόμενα: υπακούω.

διὰ πάντων τῶν καλῶν ἐλήλυθα: εκπλήρωσα όλα τα καθήκοντα.

εἰς ὄργας ἔρχομαι τινι: οργίζομαι με κάποιον.

εύωχία: ευθυμία σε συμπόσιο.

έφικνοῦμαι τῷ λόγῳ: προσεγγίζω την αλήθεια.

ἔχω + απρόφτ: μπορώ να...

οὐκ ᔁχω ὅπως: δε γνωρίζω ή αγνοώ πως...

λόγος (κατ)ἔχει: διαδίδεται, υπάρχει φήμη.

όργὴν ᔁχω: προκαλώ.

συγγνώμην ᔁχω: συγχωρώ.

Ζ

ζημία: βλάβη, ποινή, τιμωρία.

Η

ἡβάω-ῶ: διανύω την εφηβική ηλικία.

οἱ ἡβῶντες: οι νέοι.

ἡγεμονεύω ὀδόν: προπορεύομαι.

σπεύδω τὴν ἡγεμονίαν: επιδιώκω την αρχήν.

οἱ ἡγούμενοι: οι κυβερνώντες.

ἡγοῦμαι θεούς: πιστεύω στους θεούς.

ἥδομαι: ευχαριστιέμαι.

ἡδέως: ευχαρίστως.

ἡδέως ᔁχω πρός: διάκειμαι ευνοϊκά προς...

ἥκιστα: ελάχιστα.

οὐχ ᥫκιστα: μάλιστα.

ὅτι ᥫκιστα: όσο το δυνατόν λιγότερο.

ἥκω: ᔁχω ἐλθει.

τὰ ἡμέτερ' αὐτῶν: το καθήκον μου.

τὸ ἡσυχάζον τῆς νυκτός: το μεσονύκτιο.

ἥττάομαι-ῶμαι: είμαι κατώτερος, υστερώ.

ἥττῶμαι τῇ γνώμῃ: χάνω το θάρρος μου.

Θ

θαῦμα παρίσταται μοι: μου γεννιέται η απορία.

θεραπεύω: υπηρετώ, λατρεύω.

θεωρῶ: είμαι εκπρόσωπος πόλης σε μαντείο.

θύομαι ίέναι: συμβουλεύομαι τα ιερά.

θωπεία: κολακεία.

θωπεῖαι λόγων: κολακείες.

I

ἴδιον: ιδιαίτερο χαρακτηριστικό.
 ίκετήριος: αυτός που ανήκει σε ικέτες.
 (άφ)ικνοῦμαι εἰς ἄνδρας: φθάνω στην ανδρική ηλικία.
 (άφ)ικνοῦμαι τινι ἐς λόγους: συνομιλώ με κάποιον.
 ιστημι τὰ ὅμματα: προσηλώνω.
 ιστημι χαλκοῦς: εγείρω αδριάντα.
 ιστημι βασιλέα: διορίζω βασιλιά.
 ίσχύω παρά τινι: ἔχω επιρροή πλησίον κάποιου.

K

καθίσταμαι τὴν πολιτείαν: τακτοποιώ τα πράγματα της πόλεως.
 καιρός: αρμοδιότητα, κατάλληλη στιγμή, ευκαιρία.
 ὁ ἐπιών καιρός: το μέλλον.
 ἐν καιρῷ τινὶ εἰμι: είμαι χρήσιμος σε κάποιον.
 κακῶς γίγνεται τινὶ: ἔχει κακή ἐκβαση.
 καταγίγνομαι ἐν τόπῳ: διαμένω, κατοικώ.
 καταλύω: καταστρέφω, τερματίζω, καταστέλλω.
 καταστασιάζω τινα: σχηματίζω αντίπαλο κόμμα εναντίον κάποιου.
 καταστασιάζομαι ὑπὸ τινός: βρίσκω αντίδραση εκ μέρους κάποιου.
 κατατείνω: επιμένω, αγωνίζομαι.
 καταψηφίζομαι: καταδικάζω.
 ἡ δίκη καταψηφίζεται: εκδίδεται καταδικαστική απόφαση.
 κέρας: ἀκρό παράταξης στρατιωτικής, σάλπιγγα.
 τὸ κοινόν: το σύνολο των πολιτών.
 κόπτω τὴν χώραν: ερημώνωτη χώρα.
 κράτος: δύναμη, εξουσία.
 ἀνὰ κράτος: με όλη τη δύναμη, διά της βίας.

A

λαγχάνω: εκλέγομαι με κλήρο, προστατεύω κάποιον τόπο.
 λανθάνω: διαφεύγω την προσοχή.
 λανθάνω ἐμαυτόν: λησμονώ.
 τὸ λεῖπον: η ἐλλειψη.
 τὸ λειπόμενον: το υπόλοιπο.
 λόγος κατέχει: υπάρχει παράδοση.
 ἔρχομαι εἰς λόγους τινί: ἔρχομαι σε διαπραγματεύσεις με κάποιον.

M

μαρτυρῶ τὰ ψευδῆ: δίνω ψευδεῖς μαρτυρίες.
 μέγα φρονῶ: υπερηφανεύομαι.
 μέλει μοί τινος: φροντίζω κάτι.
 μέλον ἔστι: υπάρχει φροντίδα για κάτι.
 ἐν μέρει: κατά σειρά.
 μεταμέλει: επέρχεται μεταμέλεια.
 μεταπορεύομαι: ακολουθώ, επιδιώκω.
 μετάστασις: μετακίνηση, μεταβολή.
 μετάστασις βίου: θάνατος.
 τὸ μετέωρον: υψηλόν μέρος.
 μακραὶ νῆες: πολεμικά πλοία.
 στρογγύλαι νῆες: εμπορικά πλοία.
 ἀντίπρωροι νῆες: πλοία έτοιμα για ναυμαχία.

N

νέμω: μοιράζω, βόσκω.
 νεωτερίζω: επιχειρώ, μεταβολές.
 νικῶ δίκην κλήρου: κερδίζω τη δίκη.
 νομίζω: πιστεύω, θεωρώ.
 νομίζω + δοτική (ἀγῶσι, θυσίαις): τέλω αγώνες, θυσίες.
 νόμος: νόμος, συνήθεια, έθιμο.
 νόμον τίθημι: θεσπίζω νόμον.
 λύω τὸν νόμον: καταργώ το νόμο.

O

ὁ νοῦν ἔχων: ο γνωστικός.
 πόρρω τῆς νυκτός: σε προχωρημένη ώρα της νύκτας.
 ξένος: φιλοξενούμενος, φίλος.
 οἶδα + απρφτ: είμαι ικανός να...
 ἔχω + απρφτ: μπορώ να...
 οίκειά ἔχθρα: προσωπική ἔχθρα.
 οίκέτης: υπηρέτης.
 οίκεται: τα γυναικόπαιδα του σπιτιού.
 οἴκος: κατοικία, περιουσία.
 ή οἴκοι (πόλις): η πατρίδα.
 οἱ οἴκοι: οι συμπατριώτες.
 οἴός τέ είμι + απρφτ: είμαι ικανός να...
 οἴόν τ' ἔστι + απρφτ: είναι δυνατόν να...
 όλιγωρος: αδιάφορος, αμελής.
 ὄμορος: γείτονας.
 ὄνειδος: ντροπή, μομφή.
 τίθεμαι τὰ ὄπλα: στρατοπεδεύω.
 ὄρκιος: ορκισμένος, ο δεμένος με όρκο.

ὅρκιοι θεοί: οι θεοί στους οποίους ορκίζεται κανείς.

ούδαμού: πουθενά.

όφλισκάνω: οφείλω.

όφλισκάνω δίκην: καταδικάζομαι.

όχλωδης: ταραχώδης.

őψις: ὄραση, εμφάνιση.

όψε τῆς ἡμέρας: αργά το βράδυ.

Π

παράγω τὸ στράτευμα: οδηγώ το στράτευμα.

παράγω τινὰ είς τὸν δῆμον: εισάγω κάποιον στην εκκλησία του δήμου.

παράταξις: παράταξη, πολιτική ομάδα.

παρατείνω: αναπτύσσω τη φάλαγγα.

παρατυγχάνω: είμαι παρών τυχαία.

ἐκ τοῦ παρατυχόντος: εκ του προχείρου.

παραυτίκα: την ίδια στιγμή.

παραχρῆμα: αμέσως.

παρέρχομαι: λαμβάνω το λόγο, υπερτερώ, παρουσιάζομαι.

παρέρχομαι τίνα ἄρχοντα: αναγνωρίζω κάποιον ως στρατηγό μου.

τὸ παροιμιαζόμενον: ὅπως λέει η παροιμία.

πάσχω τὰ ἔσχατα: θανατώνομαι.

παύομαι τῆς διανοίας: εγκαταλείπω τη σκέψη.

πείθομαι (τινὶ): υπακούω, πείθομαι σε κάποιον.

πείθω χρήμασι: διαφθείρω κάποιον με χρήματα.

πενέστης: υπηρέτης, εργάτης.

πέρας: τέρμα, αποτέλεσμα.

πέρας ἔχω τινός: εξασφαλίζω κάτι στο έπακρο.

περιέπω: περιποιούμαι.

περιπτὰ φρονῶ: ἔχω ιδιόρρυθμες σκέψεις.

πίστις: εμπιστοσύνη, βεβαιότητα, τιμιότητα.

πλοῦς: πλους, εκστρατεία.

τὸ μῆκος τοῦ πλοῦ: το μέγεθος της απόστασης.

ποιῶ τινα ὑπό τινι: υποτάσσω κάποιον.

ποιῶ τινα ἐπί τινι: ορίζω κάποιον επικεφαλής.

ποιῶ ἐκκλησίαν: συγκαλώ συνέλευση.

ποιοῦμαι τὴν διάγνωσιν: εκδίδω απόφαση.

περὶ πολλοῦ ποιοῦμαι: αποδίδω σε κάτι μεγάλη σημασία.

ποιοῦμαι λήθην: λησμονώ.

ποικίλως ἔχω: διαφέρω.

ποινὰς δίδωμι: τιμωρούμαι.

ποινὰς λαμβάνω: τιμωρώ.

πολεμικῶς ἔχω: διάκειμαι εχθρικά.

τὸ πολέμιον: η ἔχθρα.

πολιτεύω: είμαι πολίτης.

πολιτεύομαι: αναμειγνύομαι στα πολιτικά.
 πολιτεύω κακῶς: ασκώ κακή πολιτική.
 πλέον φέρομαι τίνος: υπερισχύω κάποιου.
 οί ἐν τοῖς πράγμασι: οι κυβερνώντες.
 πράττω τὴν εἰρήνην: ενεργώ για να γίνει ειρήνη.
 πρέσβυς: απεσταλμένος.
 πρεσβύτερος: μεγαλύτερος σε ηλικία.
 προάγω: οδηγώ εμπρός, παρακινώ.
 προαίρεσις: προτίμηση.
 προγίγνομαι: εμφανίζομαι πριν.
 ἐκ προνοίας: εσκεμμένα.
 προσδεῖ: υπάρχει ακόμη ανάγκη.
 τὰ προσιόντα: τα εισοδήματα.
 προσθήκη: συμπλήρωμα, βοήθεια.
 πρόσω: εμπρός.
 πρύμνας λύω: αποπλέω.

P

ρώννυμι: δίνω δύναμη, είμαι δυνατός.

S

σαφήνεια τοῦ στόματος: καθαρότητα του λόγου.
 πλήθουσα σελήνη: πανσέληνος.
 σκοπῶ πρὸς ἀλήθειαν: σκέψημαι αποβλέποντας στην αλήθεια.
 σπονδή: σπονδή.
 σπονδαί: ανακωχή.
 λύω τὰς σπονδάς: παραβιάζω τις συνθήκες.
 στρογγύλη ναῦς: εμπορικό πλοίο.
 συγγνώμην ἔχω τινι: συγχωρώ.
 συγγνώμης τυγχάνω: συγχωρούμαι.
 συγκεῖται: έχει συμφωνηθεί.
 συνάγω: συγκεντρώνω, συναθροίζω.
 συνελὼν λέγω: λέγω εν συντομίᾳ.
 συνάλλαγμα: συμβόλαιο, συνθήκη.
 συνίστημι πόλεμον: από κοινού κηρύττω πόλεμον.
 σύνοιδα: γνωρίζω καλά.
 συνουσία: συναναστροφή, επικοινωνία.
 ποιοῦμαι τὴν συνουσίαν: επικοινωνώ.
 σχολή: οκνηρία, αδράνεια.

T

τάξις: στρατιωτική παράταξη, τακτοποίηση.
 τά άμφι τάξεις: η στρατιωτική τακτική.
 τεκμήριον: απόδειξη.
 τελευτῶ τὸν βίον: πεθαίνω.
 τελευτῶ τὸν βίον ὑπό τίνος: φονεύομαι.
 τέλος: αποτέλεσμα, σκοπός, φόρος.
 τέλος ώνοῦμαι: εισπράττω τους φόρους του δημοσίου.

τίθημι ἀγῶνα: διοργανώνω αγώνα.
 τίθημι νόμον: νομοθετῶ.
 τιμῶμαι φυγῆς: προτείνω να μου επιβληθεί η ποινή της εξορίας.
 τιμωρία: βοήθεια, τιμωρία.
 ἐτοιμάζομαι τιμωρίαν: εξασφαλίζω βοήθεια.
 τίνω: αποδίδω, πληρώνω.
 τίνω χάριν τινί: αποδίδω ευγνωμοσύνη σε κάποιον.
 τίνω τιμήν: αποδίδω τιμή.
 τίνω δίκην: τιμωρούμαι.
 τοῦμπαλιν: αντίθετα, αντίστροφα, ενάντια.
 τραχέως περιέπω τινά: φέρομαι σκληρά σε κάποιον.
 τρίβω: τρίβω, αναβάλλω, καταστρέφω, σπαταλώ.

Υ

ύβριζω: φέρομαι αλαζονικά, βλάπτω, περιφρονώ.
 ύβρις: θράσος, ταπείνωση, αδικία, αισθαιρεσία.
 ἄν ἐγχωρῇ τὸ ὕδωρ: αν υπάρχει αρκετός χρόνος.
 ἀποδίδωμί τινι τὸ ὕδωρ: δίνω σε κάποιον τη σειρά να μιλήσει.
 ύπάγω: υποτάσσω, αποσύρω από κάτω κρυφά, προσελκύω.
 ύπαρ: ὄραμα.
 οὔτε ὄναρ οὔτε ύπαρ: με κανέναν τρόπο.
 ύπεικω: αποχωρώ, αποσύρομαι.
 ύπερδέξιος: ανώτερος.
 ύπερορία γῆ: η ξένη χώρα.
 ύπεχω: παρέχω, υποστηρίζω, υποτάσσω.
 ύπέχω ἔμαυτόν τινι: είμαι στη διάθεση κάποιου.
 ύπέχω αἰτίαν τινός: κατηγορούμαι για κάτι.
 ύποδεής: ελλιπής.
 ύποδεέστερος: κατώτερος.
 ύποδύω (ή ύποδύνω): εισχωρώ.
 κίνδυνον ύποδύω: κινδυνεύω.
 ύπόκειμαι: παραμένω, υποτάσσομαι.
 ύποκρίνομαι τραγωδίαν: λαμβάνω μέρος σε τραγωδία.
 ύποσημαίνω: δίνω σύνθημα με τη σάλπιγγα.
 ύποτέμνομαι: προσπαθώ να ανακόψω.

ύποτέμνομαι τὸν πλοῦν: ματαιώνω το ταξίδι.
 ύποχείριος: αυτός που βρίσκεται στην εξουσία κάποιου.
 ύστερω τῆς πατρίδος: αδυνατώ να υπερασπίσω την πατρίδα.
 ύφισταμαι ἀρχήν: λαμβάνω αξίωμα.

Φ

φαίνω: φανερώνω, αποκαλύπτω, πληροφορώ.
 τὰ φανθέντα: οι καταγγελίες.
 φαῦλος: ασήμαντος, χυδαίος.
 τὸ φαῦλον: η κακοήθεια.
 πάνυ φαύλως: σε αθλιότατη κατάσταση.
 φέρω χάριν: ευγνωμονώ.
 φέρω τὴν ψῆφον: αποφασίζω με την ψήφο μου.
 φέρω βαρέως: αγανακτώ.
 εὗ φέρομαι παρά τινι: προκαλώ την εκτίμηση κάποιου.
 φεύγω: καταφεύγω, εξορίζομαι, κατηγορούμαι.
 ὁ φεύγων: ο κατηγορούμενος.
 φθονῶ: φθονώ, αρνούμαι.
 φιλανθρώπως ἔχω: εκδηλώνω φιλάνθρωπα αισθήματα.
 φιλοτιμία: φιλοδοξία, τιμή.
 φοιτῶ: συχνάζω, μαθητεύω.
 τάπτω φόρον: επιβάλλω φορολογία.
 εὗ φρονῶ: σκέψημαι σωστά.
 τὰ ἀμείνω φρονῶ: ἔχω τις καλύτερες διαθέσεις.
 φρόνιμος γίγνομαι: ενεργώ με περίσκεψη.
 φρυκτοί: πυρσοί, δαυλοί.
 κατάγω φυγάδα: επαναφέρω στην πατρίδα εξόριστο.

Χ

χαλεπός: δύσκολος, δυσβάστακτος, αυστηρός.
 χαλεπός είμι τινι: αγανακτώ εναντίον κάποιου.
 ίστημι χαλκοῦν: στήνω χάλκινο αδριάντα.
 χαρίζομαι: κάνω χάρη, δείχνω εύνοια.
 χάριν οἴδα τινι: ευγνωμονώ κάποιον.
 χάριν κομίζομαι: δέχομαι εκδηλώσεις ευγνωμοσύνης.
 εἰς χεῖρας ἔρχομαι τινι: συγκρούομαι με κάποιον.
 πολλῇ χειρί: με πολύ στράτευμα.
 χρεία: ωφέλεια, ανάγκη, ἐλλειψη.
 χρῶμαι τῷ πράγματι: αντιμετωπίζω την κατάσταση.
 μιᾶς γνώμης χρώμενοι: ομόφωνα.
 χρῶμαι νόμοις: ζω σύμφωνα με τους νόμους.
 οὕτω χρῶνται....: έτσι συνηθίζουν...
 τὸ χρησθέν: η απάντηση του μαντείου.

περιπλέω ἐν χρῷ: κοντά στην ακτή πλέω.

Ψ

ψεύδομαι τῆς ἐλπίδος: διαψεύδομαι στις ελπίδες μου.

ψηφίζομαι: αποφασίζω με την ψήφο μου.

γράφω ψήφισμα: υποβάλλω στην εκκλησία του δήμου έγγραφη πρόταση.

ψιλοί: οι ελαφρά οπλισμένοι στρατιώτες.

Ω

□ν□ομαι-ο□μαι: αγοράζω, νοικιάζω.

□ρα: εποχή, ώρα, κατάλληλος χρόνος.

□ρα□ος: ώριμος, έγκαιρος.